

ŽELEZAR

20. seja upravnega odbora Ugodni proizvodni rezultati

Seja upravnega odbora, že dvajseta po vrsti v tej mandatni dobi, je bila v torek, 5. novembra 1968. Na seji so obravnavali poročilo direktorja Železarne o izvrševanju sklepov prejšnjih dveh sej, poročilo tehničnega direktorja o izvršeni proizvodnji v oktobru, poročilo tehnološke priprave dela o zaostankih v III. kvartalu in ob koncu seje reševali še tekoče probleme in prošnje.

K poročilu o izvrševanju sklepov niso imeli posebnih pripomb, pa so sklenili, da je treba čimprej določiti postopek za dopolnitve in spremembe sprejetega pravilnika o premiranju in penaliziranju strokovnega kadra za izplen, glede na pripombe, ki se na ta pravilnik že sedaj pojavljajo. Tudi k poročilu o izvršeni proizvodnji v oktobru niso imeli bistvenih pripomb, saj je bilo poročilo glede na proizvodnjo in realizacijo zelo ugodno in so v večjem številu obratov dosegli prav ta mesec rekordno proizvodnjo. Prav zato so menili, da nas ne bi smeli ti rezultati zapeljati, ker še ne vemo kakšni so bili stroški, poprečna prodajna cena pa še vedno ni v planinskih obsegih.

Vzeli so na znanje poročilo tehnološke priprave dela o zaostankih v III. kvartalu in pa poročilo o izvršeni proizvodnji v oktobru ter sklenili, da morajo poročila o službenih potovanjih v prihodnje prikazovati dinamiko službenih potovanj in pretekli mesec primerjati s prejšnjimi meseci in eventualno tudi z istim obdobjem preteklega leta.

V nadaljevanju seje so med tekočimi vprašanji, ki so jih obravnavali, odobrili delavcem plinske in vodne energije za remont kisikarne izplačilo ur za delo opravljeno prek polnega delovnega časa, vendar le do 50 ur. Razliko nad 50 ur je treba zadržati in jo bodo izplačali,

ko bo to delo ponovno analizirano in bodo ugotovili potrebo po tako številnih urah prek polnega delovnega časa. Sklenili so tudi, da je pri naslednjih večjih remontih, za katere se predvideva tudi delo prek polnega delovnega časa, treba takšno delo vnaprej kalkulirati in predložiti upravnemu odboru v potrditev.

Nato so odobrili še eno službeno potovanje v ZR Nemčijo, sprejeli so način odtrgovanja obrokov za potrošniške kredite prek oddelka za obračun osebnih dohodkov, analizirali so zapisnik seje delavskega sveta elektrodne oddelka in ob koncu rešili še nekaj prošenj športnih organizacij za izzredno plačane dopuste.

Zasedanja so se udeležile delegacije vseh članic SEV, to je Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske, Nemške demokratične republike, Poljske, Romunije in Sovjetske zveze. Naša država sicer ni članica SEV, vendar pa po posebnem sporazumu lahko sodeluje na zasedanjih in tudi koristi izmenjavo medsebojnih izkušenj. Zato so se tega zasedanja udeležili tudi trije predstavniki iz Jugoslavije.

V okviru komisije za črno metalurgijo SEV (Zveza ekonomske pomoči) deluje tudi sekcija za proizvodnjo jekla. Ta je imela pretekli teden v glavnem mestu Nemške demokratične republike v Berlinu svoje 15. zasedanje.

Zasedanja so se udeležile delegacije vseh članic SEV, to je Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske, Nemške demokratične republike, Poljske, Romunije in Sovjetske zveze. Naša država sicer ni članica SEV, vendar pa po posebnem sporazumu lahko sodeluje na zasedanjih in tudi koristi izmenjavo medsebojnih izkušenj. Zato so se tega zasedanja udeležili tudi trije predstavniki iz Jugoslavije.

Delegacije so na zasedanju obravnavale skupno 13 točk dnevnega reda. Med njimi so bile strokovno najbolj zanimive naslednje teme:

Zakaj se nam zdi nagrajevanje komplicirano?

Pri razpravah okrog osebnih dohodkov, ki so v zadnjem času vse pogostejše in zelo žive, se nemalokrat pojavlja ugotovitev, da je sistem nagrajevanja, ki ga uporabljamo pri nas, zelo kompliciran in nerazumljiv. Mislim, da ne pretiravam, če trdim, da se takšne ugotovitve pojavljajo predvsem v tistih del. enotah in v tistih mesecih, kadar so osebni dohodki nižji kot običajno. Pogosto se sistem oblikovanja osebnih dohodkov, ki velja za del. enote, meša in prepleta s sistemom razdeljevanja na posamezna del. mesta ali še bolje, na posameznike.

Čeprav smo že večkrat skušali pojasnjevati bistvo našega sistema, ki je dejansko v veljavi že od leta 1961, izgleda da nam še danes, po sedemletni uporabi ni popolnoma jasen. Z namenom, da razčistimo pojem **formiranje** in pojem **delitev** os. dohodka, želim v današnjem članku seznaniti bralce predvsem s **formiranjem** os. dohodkov, ki predstavljajo za vsako DE izhodišče za obračun in kasnejše izplačilo.

Trenutno obstajata v Železarni dva sistema oblikovanja os. dohodkov t. j. oblikovanje na osnovi opravljene količine proizvodnje, kjer se šteje odprava za nadaljnjo predelavo in odprava za zu-

nanji trg ter **budžetski** sistem, kjer je 40 % osebnih dohodkov vnaprej določeno, medtem ko se 60 % veže na odpravo, torej je v direktni odvisnosti od dobrega ali slabega dela proizvodnih delavcev in vzdrževalcev.

Če bi kogarkoli izmed nas vprašali, če se mu zdi komplicirano, če v trgovini plača za 1 kg jabolk 200 S din, za 2 kg pa 400 S din, bi najbrže odgovoril, da je to najbolj enostavno, ker si sploh moremo misliti. Prav tako enostavno pa je tudi oblikovanje os. dohodka za proizvode DE, saj ni treba drugega kot ugotoviti količino odpravljenih robe po kvalitetskih vrstah in jo mno-

žiti z ustrežno ceno, ki je postavljena v ceniku. Če se pri eni DE pojavlja večje ali manjše število kvalitet z različno ceno, to še ne pomeni kompliciranosti, pač pa je obračun lahko daljši ali krajši.

(nadalj. na 2. str.)

Pred drugo delovno konferenco ZM Železarne

Že dalj časa traja med aktivni ZMS v tovarni večja aktivnost kot predpriprava na 2. delovno konferenco, ki bo v soboto, dne 9. t. m. ob 16. uri v Delavskem domu. Pregledali bomo izvršitev predvidenega programa dela, kritično ocenili slabe in dobre strani naše aktivnosti in začrtali nadaljnje delo.

Osnova za izboljšanje aktivnosti je odvisna predvsem od ureditve načina dela predsednika konference. Predsedstvo konference stoji na stališču, da če ni mogoče imeti profesionalnega sekretarja ali predsednika, mora predsednik za svoje delo imeti minimalno en dan oziroma osem ur na teden izredno plačnega dopusta. Potrebne pa bodo tudi kadrovske spremembe v predsedstvu, kjer do sedaj na žalost vsi niso izpolnili svoje naloge.

Aktualne naloge, o katerih bo potrebno spregovoriti, so še: sprejemanje oziroma priprava mladih za sprejem v ZK, tesnejša povezava PK z aktivni, širše delo komisij in ustanovitve novih aktivov po obratih, kjer teh še ni in drugo.

Pomembno je tudi vprašanje denarja. Menimo, da je sistem dotacij na predlagani plan dela preživel stvar. Razmisliti bo treba o možnosti bolj gospodarnega poslovanja naše organizacije z določenimi osnovnimi sredstvi. Te možnosti so v delu kluba mladih novatorjev, organizacija prireditev s finančnim efektom, mogoče zbiranje odpadnega materiala v Železarni in podobno. To v sedanjih razmerah ni takoj uresničljivo, je pa treba o tem razmišljati, čeprav je pomoč družbenopolitičnih organizacij zaenkrat, kot povsod drugje po svetu, tudi pri nas še potrebna.

F. J. ml.

Z zasedanja sekcije za proizvodnjo jekla SEV

— Vlivanje jekla s povišano hitrostjo.

— Principi klisifikacije jekla.

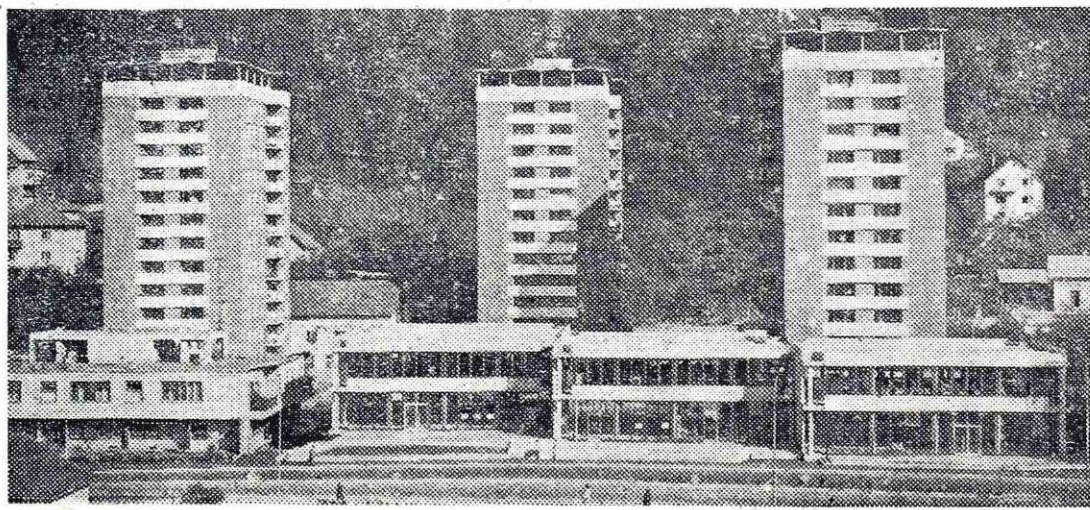
— Produktivnost dela pri proizvodnji jekla.

— Vzdržnost ognjestalne obzidave jeklarskih peči.

Nekatere izmed zgoraj navedenih tem so strokovnjaki, zaposleni pri SEV v Moskvi, že strokovno obdelali na podlagi podatkov iz posameznih držav. Ustrezen material so dobile na koriščenje vse delegacije skupaj s protokolom zasedanja. Za druge teme, ki še niso bile strokovno obdelane, pa so se delegacije dogovorile, kako jih bo treba obdelati in kaj bo treba za to pripraviti. V dokončno strokovno redakcijo bodo prišle na prihodnjem zasedanju, ki bo čez leto dni.

Kot zanimivost s tega zasedanja je treba povedati, da je bila prvič omenjena tudi potreba za ekonomsko obdelavo proizvodnje surovega jekla. Vse delegacije so se strinjale, da je bilo to področje do sedaj preveč zanemarjeno, oz. praktično se o tem pri delu sekcije sploh niso ukvarjali. Iz tega je bilo videti, da reformna prizadevanja tudi v drugih socialističnih državah, pri enih bolj,

(nadalj. na 2. str.)

Trgovsko-poslovna stavba pred stolpnici, bo skoraj dograjena

Mladina ogledalo časa in družbe

Ni slučaj ali kampanja, da razprave o problemih mladih prehajajo v vedno večje razsežnosti, ne samo v družbenopolitičnih organizacijah, ampak tudi v strokovnih krogih, tako pri nas v širšem družbenem prostoru, kot v svetu. V širšem sem poudaril zato, ker se pri nas doma redkeje lotevamo tega vprašanja in še to običajno bolj površno, na pamet, kot pravimo ali deklarativno. Običajno ob tem povzamemo vzroke in jih omejimo na nezainteresiranost mladih za politične in družbenoekonomske probleme, na njihovo navdušenje za novitetami, ki jih prinaša zahodni vpliv, iskanje svojih smotrov v privatizaciji interesov oziroma težnji po zapiranju v zasebno življenje in na druge po posluhu izrečene domneve ali celo ocene. Če se danes tako v svetu, kot pri nas doma, ukvarjajo s tem vprašanjem sociologi, pedagogi, psihologi in drugi strokovnjaki, potem res ne bi smeli pri oceni današnje mlade generacije ostati na takih »na pamet« izrečenih mnenjih. Še slabše pa bi bilo za nadaljnji razvoj samoupravne in humanizirane družbe ta vprašanja prepustiti stihiji.

Na vprašanje, kam usmeriti misel in besedo o mladih in njihovih problemih, da ne bo ostalo samo pri njih, ni lahko odgovoriti. Danes imamo o tem različna mnenja in mnoga med njimi so celo diametralno nasprotna. Misli o teh vprašanjih se celo razhajajo med mlado generacijo oziroma njihovimi organi in strokovnjaki, da o razhajanju misli med mlado in »staro« generacijo ni potrebno posebej poudarjati. Vsak od njih izhaja iz drugačnih izhodišč in o teh vprašanjih govori v drugačnem jeziku.

Nekaj več nam je znano o mladih, oziroma o mladostnikovem zorenju s psihološkega vidika, mnogo manj pa iz sociološkega — družboslovnega. Sociologi sami se pri ocenah mlade generacije pogosto med seboj razhajajo. Če se zaustavimo samo pri pojmu mlada generacija, si mnenja nasprotujejo. Ali gre pri tem samo za določene starostne skupine ali gre za sloj, ki jih družijo enako ali vsaj sorodno socialno izkustvo ali gre za ljudi, ki identično doživljajo iste zgodovinske situacije in nanje enako reagirajo ali kaj. Že sama življenjska izkustva nam govorijo, da ni mogoče mladih, čeprav istih starosti, uvrstiti na skupni imenovalec. Istovetnosti v doživljanju sveta v zgodovini še nikoli ni bilo. Različno na primer doživljajo vojno v Vietnamu ali lakoto v Biafri delavci, različno meščani, drugače tisti, ki jih je naša narodnoosvobodilna borba neposredno prizadela, od tistih, ki jih ni. Razumljivo, da tudi sedanja družbenoekonomska in politična ter druga dogajanja doma in v svetu mladi različno doživljajo. Iz tega lahko povzamemo, da čeprav govorimo o mladi generaciji, o generaciji približno enake starosti, moramo kljub vsemu vedeti, da so to ljudje različnih slojev, z različnimi pogledi na svet, z različnimi interesi, z različnimi sodbami, s svojimi lastnimi nazori in mnenji.

Primerjanje sedanje mlade generacije s prejšnjimi, uporaba istih metod in oblik dela z mladimi, kot smo jih uporabljali med vojno ali prvo obdobje po vojni, je prav tako nesprejemljivo, kot je nesprejemljiva teza o identičnem doživljanju sveta v zgodovini iste generacije.

Kako in kje začeti, da se približamo čim popolnejši resnici o mladi generaciji? To vprašanje je predvsem naslovljeno na Zvezo mladine in vse dejavnike, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problemi mladih. Odgovor na vprašanje zahteva tudi mnogo več znanstveno raziskovalnih hotenj in širšo družbeno podlago in več usklajenosti. Do popolnejše resnice vodi ena sama pot, to je mnogo več združenih prizadevanj ob neposrednem soočenju vseh, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problemi mladih. Obravnavanje teh vprašanj in sprejemanja stališč in zaključkov brez sodelovanja vseh dejavnikov ne bo pripomoglo k reševanju problema mladih. Do resnice se lahko dokopljemo samo s skupnimi prizadevanji in soočenjem mnenj in stališč.

Ob vsem tem pa se mora predvsem organizacija mladih in vsi subjektivni dejavniki zavzemati za nove ideološke napore in se boriti proti vulgarizmu in deformacijam na etičnem, kulturnem in na vseh področjih družbenega življenja.

Zakaj se nam zdi nagrajevanje komplicirano?

(nadalj. s 1. str.)

DE, ki oblikujejo osebni dohodek po budžetu imajo 60 % os. dohodka vezanega na proizvodnjo delovni enot, za katere delajo ali jim dobavljajo energijo. Vsaka to- na odpravljenega robe jim prinaša del osebnega dohodka, kar je pravtako določeno s ceniki. V bistvu torej enak obračun, le s to razliko, da se po ceniku oblikujejo 60 % osebnih dohodkov, 40 % pa se dodaja v obliki budžeta. Dobra stran tega sistema je v tem, da budžetska vsota stimulira čim bolj racionalno trošenje ur, medtem ko udeležba na proizvodnji terja predvsem kvaliteto vzdrževanje, ki posredno vpliva na količino proizvodnje, od česar pa je odvisen os. dohodek proizvajalca in vzdrževalca.

Če bi nehal s tem, bi lahko imeli naš sistem oblikovanja

osebnih dohodkov za zelo enostavnega. To kar dela sistem kompliciran pa so brez nadaljnega različne dodatne rešitve, s katerimi ne- prenehoma in na vseh nivojih popravljamo osebni dohodek, ne pa tudi samega sistema. Npr. pri proizvodnih DE nastopa v cenikih poleg odprave še plačevanje raznih uslug kot so: žarjenje, luženje, posebno pakiranje itd. Pri vzdrževalcih nastopa korekcija zaradi nezasedenosti normativna izpod 90 %, dodatno formiranje za dela, ki ne spadajo v sestav rednega vzdrževanja, otežko- čeni dodatki. V obračun se vključujejo tudi premije iz različnih naslovov kot so premije za materialne prihranke, stojnine, izplen, iz- voz. Vsaka takšna vrsta do- datnega formiranja pa ima svoje osnove, ki so običajno vsaka zase prav toliko kom-

plicirane kot pa osnovni st- stem, po katerem se oblikuje vsaj 95 % naših osebnih do- hodkov. Poleg vsega pa kot protiutež zelo neenakomer- nemu koriščenju letnih do- pustov, del osebnih dohod- kov t. j. 11 % odvajamo na poseben račun, iz katerega se potem dopusti plačujejo. Temu se še dolgo časa ne bomo mogli izogniti, saj si ne moremo privoščiti, da bi v letnih mesecih imeli zara- di dopustov občutno manjše prejemke.

S tem pa seveda seznam kompliciranosti še ni izčr- pan. Enote najemajo posojila, včasih dobivajo dotacijo, odvajajo v rezervno in jem- ljejo iz rezerve, odvajajo sindikatu in še vrsto drugih specifičnih rešitev. Če se navsezadnje vprašamo zakaj, lahko odgovorim le-to, da vse to služi edinemu cilju, oblikovati takšen osebni do- hodek, ki naj bi zadovoljil delovno enoto in vsakega po- sameznika. Pri tem pa po- gosto pozabljamo, da leži ključ do boljšega os. dohod- ka le v boljšem delu, kjer pa je še vrsta odprtih vpra- šanj, od skoraj nerazumlji- vega nihanja v količini od- prave do neizenačenosti del. časa tako med del. enotami kot med posamezniki. Zal- iščemo rešitve pogosto na napačnem koncu, čeprav ne- nehno dokazujemo, da so v obsegu proizvodnje in s tem seveda tudi odprave, še ve- like rezerve.

SM

Zasedanje sekcije SEV...

(nadalj. s 1. str.)

pri drugih manj, trkajo na vrata.

Med zasedanjem so si de- legati ogledali tudi največjo železarno v NDR Branden- burg, ki proizvaja letno 1,4 milijona ton surovega jekla. Zanimivost te železarne je v tem, da nima plavžev in zakladajo 12 SM peči z zmog- ljivostjo 160 ton vsaka, samo s hladnim vložkom. Kot go- rivo uporabljajo generator- ski plin in manjše količine mazuta. Takšen tehnološki proizvodni proces ima svoj vzrok v pomanjkanju doma- čih potrebnih surovin in go- riva. V tej državi praktično nimajo lastnih zalog železo- ve rude in premoga za koksi- ranje, zato uvažajo grodelj iz Sovjetske zveze, za pro- izvodnjo generatorskega pli- na pa uporabljajo briquete rjavega premoga, ki ga ima- jo dovolj. Brez dvoma pa predstavlja pomanjkanje do- mačih železarskih surovin in goriva močno oviro pri na- daljnji izgradnji železarske industrije v tej državi. Poleg tega vpliva to dejstvo, tudi negativno na ekonomijo pro- izvodnje surovega jekla.

K.

Obiskali so nas mladinci iz Srbije

V soboto, 2. novembra je našo Železarno obiskalo 80 mladincev iz 25 podjetij iz SR Srbije in vzhodne Bosne. Namen obiska je bil spoznati Železarno, navezati medse- bojne stike in izmenjati stališča in mnenja ter vse to združiti v koristnem izletu.

Mladince je v delavskem domu sprejel predsednik IO sindikalne organizacije Že- lezarne Srećko Mlinarič, ki se je poleg predstavnikov mladinske organizacije Že- lezarne zadržal z njimi v dalj- šem razgovoru in sodeloval pri odgovorih na vprašanja gostov. Glede vprašanja izo- braževanja in sprejema mla-

dih v ZK so bila stališča ze- lo različna. Opazno je bilo, da pri nas gledamo bolj na kvaliteto, medtem ko v dru- gih republikah prevladuje število in zunanji videz.

Vsekakor smo z odgovori glede vseh obravnavanih pro- blemov zadovoljni. Na kon- cu smo prišli do zaključka, da je taka izmenjava mnenj lahko samo koristna, poseb- no ker smo bili v odgovorih enotnih pogledov in ker smo odkrito obravnavali resnično stanje brez olepševanja.

Po dveurnem pogovoru so se gostje zahvalili za prija- zen sprejem ter odšli še v Bohinj in Kranj.

F. J. ml.

Nadaljevanje rekonstrukcije kavperjev

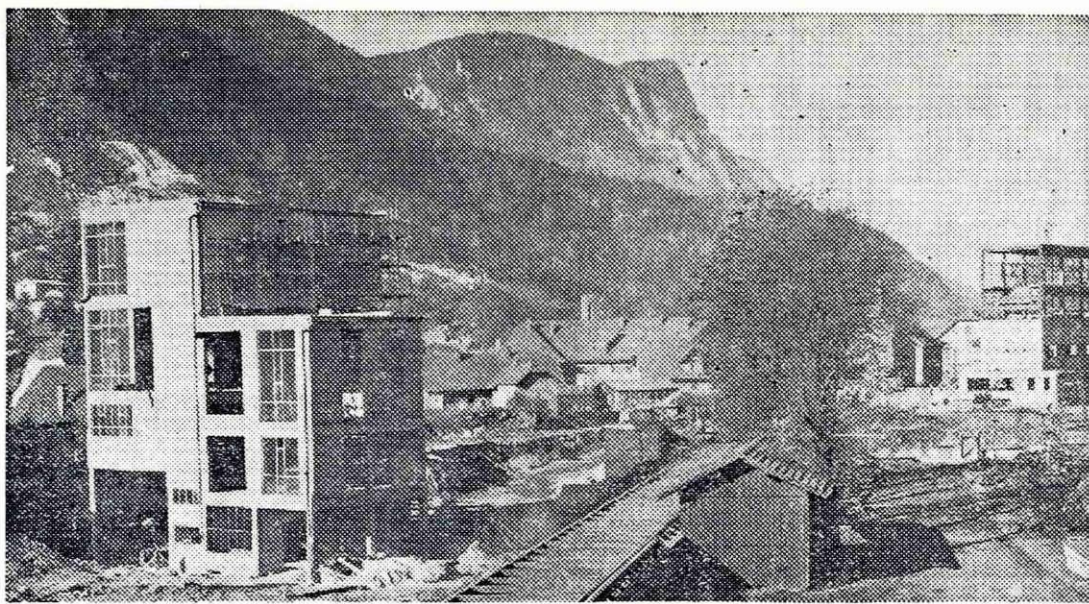
V začetku oktobra so bila zaključena rekonstrukcijska dela na kavperju 4 in je pri- čel ponovno obratovati. Celoten program rekonstrukci- je zajema tri kavperje. Vsa montažna dela na povišanju samih kavperjev, kakor tu- di na priključitvi zrakovodov in plinovodov, je podjetje Ko- vinar Krško že zaključilo, ta- ko da nam sedaj v glavnem ostanejo samo še zidarska de- la in montaža avtomatike na dveh kavperjih. Podjetje Va- trostalna je že dokončalo ru- šenje stare obzidave in gre- del. V tem tednu bodo začeli že z montažo stebrov in rešetk. Rekonstrukcija kav- perja štev. 5 bo zaključena še to leto, tako da nam osta- ne za leto 1969 samo še kav- per štev. 3. Z nadaljevanjem del na tem pa bomo verjetno začeli takoj v začetku prihod- njega leta.

T.

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA — Sovjetska vlada je odobrila nova posojila Iranu za pov- večanje železarne Arya Mehr, ki jo gradijo s sovjetsko fi- nančno in tehnično pomoč- jo. S temi posojili bodo po- večali predvideno letno pro- izvodnjo zmogljivost te že- lezarne od prejšnjih 60.000 na 1,5 milijona ton surovega jekla.

ZDA — Po ameriških po- datkih so vsi kisikovi kon- vertorji na svetu proizvedli v letu 1967 149,6 milijona ton surovega jekla. To je za 20,5 % več kot v letu 1966. Danes obratuje 122 kisikovih je- klarn v 36 različnih deželah. V začetku leta 1968 so gra- dili novih 52 kisikovih jekla- rn. V nekaj letih računajo, da bo proizvodnja surovega jekla v kisikovih konvertor- jih dosegla številko 300 mili- jonov ton letno.

Za dokončno izgradnjo aglomeracije je potrebna odstranitev rak

Izvršitev proizvodnega programa in odprave za oktober

Delovna enota	Skupna proizvodnja			Blagovna proizvodnja			Odprava
	progr.	izvrš.	%	progr.	izvrš.	%	
Plavž	11.900	11.695	98.3				
Martinarna	30.000	29.378	97.9				
Električna peč	9.500	9.227	97.1				
Livarne	1.080	1.077	99.1		9		
Opekarna	1.711	1.986	116.1	170	256	150.6	
TOPILNICE	54.191	53.363	98.5	170	265	156.0	
Bluming	31.700	32.919	103.8	600	848	141.3	848
Valj. trakov	11.000	11.492	104.5	3.000	3.371	112.4	3.573
Profilarna	200	50	24.9	200	27	13.5	24
Težka proga	4.050	5.042	124.5	200	101	50.7	89
Lahke proge	3.200	3.832	119.7	2.000	2.442	122.1	2.471
Valj. žice:							
— Jesenice	3.000	3.459	115.3	2.000	841	64.4	841
— Bela	3.000	2.166	72.2		447		447
Valj. 2400	7.750	8.375	108.1	7.550	8.114	107.5	8.044
Valj. 1300	4.600	5.404	117.5	4.600	5.318	115.6	5.218
Jeklovlek	1.100	1.054	95.9	1.100	1.054	95.9	1.052
VALJARNE:	69.600	73.793	106.0	21.250	22.563	106.2	22.607
Hladna valjarna	2.300	2.546	110.7	2.300	2.540	110.4	2.577
Žičarna	4.630	3.635	78.5	2.830	2.521	89.1	2.512
Žebeljarna	1.100	1.132	102.9	1.091	1.116	102.3	1.156
Elektrodni:							
— žica	875	864	98.7	870	857	98.4	879
— prašek	45	70	156.4	45	70	156.4	80
PREDEL. OBRATI:	8.950	8.247	92.1	7.136	7.104	99.6	7.204
ŽELEZARNA:	132.741	135.403	102.0	28.556	29.932	104.8	29.811

Blagovne proizvodnje za dom je bilo planirane 458 ton, izvršene pa 334 ton

Za mesec oktober lahko zapišemo, da smo delali dobro. Mimo blagovne proizvodnje je tudi sorazmerno visoka skupna proizvodnja, kar pomeni, da nismo posegli v že tako kritične zaloge polproizvodov. Če gre povečana blagovna proizvodnja v korak z

večjo skupno proizvodnjo, če je istočasno poprečna prodajna cena višja (v oktobru se giblje okrog 215 S din/kg), smo lahko z našim delom zadovoljni. Tak uspeh nam delno zmanjšujejo le neizpolnjen obveznosti do naših kupcev, ki so se sicer v me-

secu oktobru zmanjšale za okrog 14.000 ton, so pa z 11 tisoč 684 tonami še zmeraj visoke.

TALILNICE: V SM jeklar-ni je za neizpolnjen plan glavni vzrok remont kisikar-ne Sava; podobno kot na

plavžu, tudi v tem obratu nismo mogli intenzificirati tehnološkega procesa, kar ima za posledico manjšo proizvodnjo. Sicer pa sta SM in elektro jeklarna dosegli v oktobru skupaj rekordno proizvodnjo jekla ob rekordno postavljenem planu.

VALJARNE: Bluming je svoje obveze presešel; dobro pa so delali vsi obrati, ki mu sledijo. Za to se je »vakuum« med njim in ostalimi obrati le delno zmanjšal. Valjarna trakov je s svojo proizvodnjo pokazala, da so tehnične kapacitete valjarne dosegljive ob skrbno izbranem programu in če ni večjih okvar. Skupaj z valjarno 1300 pa je odpravila 8.900 ton tanke in srednje pločevine. Pomanjkanje naročil na težki progi so profile valjarne nadoknadile s povečano odpravo na lahkih progah, tako, da je bil jeklovlek v zadostni meri preskrbljen z vložkom ob istočasni visoki odpravi našim inozemskim kupcem. V novi valjarni žice na Beli smo nadaljevali s testiranjem proge pri valjanju najneugodnejše dimenzije $\varnothing$ 5,5 mm. Pri debeli pločevini kasnimo z debelnami nad 20 mm, ker nismo imeli na razpolago kisika za rezanje s sekatorji, sicer bi bila odprava še večja. Tanka pločevina ni dosegla asortimenta v dinamno pločevini, ker nismo mogli izdelati dovolj tega jekla iz že znanih razlogov; to bomo morali nadoknaditi v novembru in decembru. To pa ne

zmanjšuje uspeha valjarne ob rekordni mesečni odpravi 5.218 ton. Razveseljivo za jeklovlek in ostale predelovalne obrate je, da smo s proizvodnjo v teh obratih v porastu, kar se nam že v oktobru pozna na poprečni prodajni ceni.

PREDELOVALNI OBRATI:

Zmanjšanje zaostankov v preostalih dveh mesecih nam mora biti prvi cilj, kar zlasti velja za žičarno. Ne samo, da tu leži ključ do povečane prodaje cene, ampak dobra volja naših kupcev, da naročajo pri nas in ne v inozemstvu, ni neizmenna.

Na mestu je kritika hladne valjarne, da v oktobru ni dobila nobenega vložka nerjavskih trakov, čeprav vemo, da Gorenje izdeluje pralnike po postopku tekočega traku, ali se potem še lahko čudimo, da za naslednje leto nismo »več zanimivi kot dobavitelj?« Hladna valjarna že nekaj mesecev povečuje proizvodnjo, to bi pa radi zapisali tudi za žičarno. Nova rekorda v proizvodnji pa sta tudi v žebeljarni in varilni žici.

Če potegnemo črto pod oktobrsko proizvodnjo lahko ugotovimo, da je realizacija 64 milijonov novih dinarjev dobra, da napredujemo s proizvodnjo zlasti v izdelkih, ki imajo visoko prodajno ceno in da je še zmeraj preveč »zapreke«, da bi to nihanje ne bilo preveliko.

-ec

Stanovanjski objekti na Stari Savi še ostanejo

Pred kratkim je bila na upravi osnovnih sredstev imenovana komisija za ugotavljanje nujnosti rušenja stanovanjskih objektov na Stari Savi. Komisija je ugotovila, da na tem območju še vedno stanuje 77 družin. Rušenje stanovanjskih objektov bi bilo nujno potrebno, vendar zaradi finančnega položaja, v katerem se Železarna nahaja pa stanovanjskih objektov v prihodnjih nekaj letih še ne bodo porušili.

Šef gradbišča inž. Vinko Golc nam je povedal, da letos ne bo na razpolago nobenih sredstev, drugo leto imajo 4% prispevek za stanovanjsko izgradnjo tudi že porabljen, medtem ko za leto 1970 zakonski predpisi teh sredstev ne predvidevajo več.

Zato je komisija pri UOS skupaj s tehničnim sektorjem našla takšno rešitev, da bo cesta zgrajena po trasi, predvideni za železniški tir. Tako se bodo izognili rušenju vseh stanovanjskih objektov na

Stari Savi. Položaj na Stari Savi se bo precej izboljšal, ko bo začela obratovati nova aglomeracija in bodo odstranjene pražilne peči. Pisali smo tudi že o tem, da bo za potrebe nove aglomeracije nabavljen elektrofilter z možno stopnjo čiščenja 99% in ne 85% kot je bilo prvotno predvideno čiščenje s cikloni.

Omenjena komisija tudi ugotavlja, da je družin na območju Stare Save že več in da so se nekatere vselile tudi brez selitvenih odločb. S tem v zvezi naj opozorimo, da v prihodnje družin, ki so se vselile na tak način, ne bodo reševali takrat, ko bodo dane možnosti za rušenje stanovanjskih objektov.

**Dopisujte
v Železarja**

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Dežurna služba tehničnega sektorja: od 9. 11. do 15. 11. 1968

sobota	9. 11. od 20.—8. ure	Blenkuš Andrej	transport
nedelja	10. 11. od 8.—20. ure	Pesjak Franc	OTK
nedelja	11. 11. od 20.—8. ure	Cenček Edo	tehn. služba
ponedeljek	12. 11. od 20.—8. ure	inž. Golc Vinko	aglomeracija
torek	13. 11. od 20.—8. ure	inž. Noč Miroslav	strojno vzdrževanje
sreda	14. 11. od 20.—8. ure	inž. Jezeršek Sašo	RO
četrtek	15. 11. od 20.—8. ure	inž. Mesec Janez	RO
petek	16. 11. od 20.—8. ure	Ravnihar Franc	valj. žice Bela

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Politika zaposlenosti in zaposlovanja se mora snovati na principih reforme

V resoluciji o zaposlenosti in zaposlovanju, ki jo je sprejel VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije in ki jo v povzetku posredujemo našim bralcem, ugotavljajo, da so se v obdobju od V. kongresa do danes pojavile v gibanju zaposlenih določene težave. Prišlo je do zmanjšanja števila zaposlenih in pri tem je bila vzpostavljena trdna soodvisnost med gibanjem zaposlenosti in proizvodnjo.

Vprašanje zaposlenosti je nekoliko omilila večja angažiranost v zasebnem kmetijskem sektorju, povečana storitvena dejavnost z osebnimi sredstvi za delo in povečan odhod naših delavcev na začasno delo v tujino. Nezaposlenost se je bolj povečala na manj razvitih področjih ob pomembnih spremembah v strukturi (porast kvalificiranih delavcev in takih, ki so že delali v proizvodnji). Negativno v boju za reformo se kaže tudi v tem, da nastopajo težave pri zaposlovanju mladih in šolanih kadrov, kar poraja ekonomske, socialne in ideološko-politične probleme. Ti pojavi so značilni za vso državo, še najbolj pa v nerazvitih območjih.

Najrazliknejše ocene tega problema so pripomogle k nepravčasni spoznavanju tega problema in njegovemu počasnejšemu reševanju. To poraja tudi večjo nezanesljivost na delovnih mestih in ozračje nestabilnosti, kar se odraža tudi v različnih ideološko-političnih problemih in negativno vpliva na razvoj samoupravnih odnosov.

Kongres v svojem dokumentu poudarja, da se mora politika zaposlenosti in zaposlovanja snovati na principih reforme, pri čemer naj se polna zaposlenost uveljavi kot bistven dejavnik ekonomskega in družbenega razvoja. Dolgoročne naloge in cilji morajo izhajati iz teh razmer in na tem se mora zasnovati tudi vsa druga politika družbe, še posebej ekonomska in izobraževalna.

Problemi, ki nastajajo ob težavah za zaposlovanje, nalagajo vsemu članstvu, organom in sindikalnim organizacijam, da se zavzamejo za utrditev politike zaposlenosti na vseh ravneh, od delovne organizacije do federacije. To mora biti tudi trajna naloga in stalna aktivnost vseh družbeno-političnih sil, ker bodo težave pri zaposlovanju zaradi intenzifikacije in modernizacije gospodarjenja ter močnega demografskega pritiska prisotne tudi v prihodnje.

Zahteva kongresa je, da se analitično obdela vprašanje nezaposlenosti in da se na osnovi teh analiz utrjuje politika zaposlovanja.

Politika zaposlenosti mora imeti za svoj cilj, da se za delo angažirajo vsi za delo sposobni prebivalci na osnovi možnosti v gospodarstvu in družbenih službah ter v hitrejšem razvoju kmetijstva in storitvenih dejavnosti s

sredstvi dela v zasebnem lastništvu.

Zaposlovanje vsega šolane ga in kvalificiranega kadra, ki ni zaposlen in še prihaja, mora biti neposredna naloga politike zaposlenosti. To naj se uresničuje s povečanjem zaposlenosti v družbenem sektorju in z nadomeščanjem delavcev, ki odhajajo s kvalificiranimi delavci. Prednost pri tem naj imajo ljudje, ki nimajo drugih dohodkov za življenje.

Dolgoročni koncept razvoja, zasnovan na bolj dinamični stopnji razvoja gospodarstva in družbenih dejavnosti, mora pospeševati uresničevanje ciljev zaposlenosti. Hitrejša rast gospodarstva in s tem hitrejša uresničevanje ciljev politike zaposlenosti se lahko uresniči le z ustrežno ekonomsko politiko, ki naj bi imela vso podporo delovnih ljudi in vseh dejavnikov v delovnih in družbeno-političnih skupnostih. Uresničevanje politike zaposlenosti se mora odražati skozi gospodarsko politiko začetno z reformo, ki naj zagotovi tudi materialno bazo za zaposlovanje. Delovni ljudje naj se prek samoupravnih organov zavzemajo, da se bodo sredstva akumulacije kar najbolj racionalno izkoriščala za modernizacijo, boljše izkoriščanje sedanjih zmogljivosti in razširitev proizvodnje.

Dolgoročni programi in načrti razvoja gospodarstva naj s pomočjo širšega gospodarskega povezovanja zagotovijo vzpostavljane stabilnejših in trajnejših odnosov med akumulacijo in potrošnjo ter s tem večjo osnovo zaposlenosti in dviga življenjskega standarda delovnih ljudi.

Delovni ljudje naj v delovnih skupnostih s sredstvi, s katerimi razpolagajo, rešujejo probleme nezadostne zaposlenosti oseb v delovnem razmerju tudi na osnovah solidarnosti in socialističnega humanizma ter pri tem izhajajo iz lastnega ekonomskega in družbenega interesa.

Odvečni delavci, ki nastajajo zaradi modernizacije proizvodnje, se po mnenju kongresa ne morejo reševati z odpuščanjem. Program modernizacije mora vsebovati tudi način in denar, kako zaposliti delavce, ki jih ta proces izključuje iz proizvodnje. Če se to ne more rešiti v lastni delovni organizaciji, se mora poiskati rešitev drugje.

Sredstva za zaposlovanje odvečnih delavcev se morajo zagotoviti iz skladov delov-

nih organizacij, ki zmanjšujejo število delavcev iz skupnih rezerv gospodarskih organizacij v komunah in republikah, iz skladov pri službi za zaposlovanje in iz bančnih skladov s sprejemljivimi pogoji. Oblikovanje teh sredstev zahteva namensko usmerjanje določenih dajatev, ki so doslej predstavljale dohodke družbeno-političnih skupnosti. Poleg koriščenja tega denarja morajo sindikati biti tudi pobudniki ustanavljanja skladov solidarnosti iz drugih naslovov.

Sindikati se mora zavzemati in vztrajati na tem, da se vsa ta stališča pri vseh dejavnostih uresničujejo tudi v praksi.

Poleg navedenih možnosti, kongres meni, da bo nezaposlenost omilila tudi skrajšanje delovne dobe za pridobitev pravice do pokojnine, prepoved dopolnilnega dela in dela ljudi, ki so že upokojeni, razširitev beneficiranja delovne dobe, odkup delovne dobe, popolno zdravstveno zavarovanje kmetijcev in podobno. Kongres je postavil zahtevo pred vse sindikalne organe, da zahtevajo revizijo zveznih in drugih predpisov s področja delovnih razmerij in socialnega zavarovanja v skladu s predlogi članstva in materialnimi možnostmi.

Sodoben napredek je možen samo z ustrežno kvalifikacijsko strukturo. To je tudi pogoj za modernizacijo in rekonstrukcijo, porast produktivnosti dela, boljše zaposlenost in višjo raven življenjskega standarda delovnih ljudi.

Sesti kongres je obsodil pojave zapiranja nekaterih delovnih organizacij in ohranjanje obstoječega kadra z mnenjem, da morajo biti le-te odprte za strokovne kadre. Sindikat se mora boriti proti odporu zaposlovanja šolanih kadrov, ki je značilen za posamezne skupine ljudi, ki s tem ščitijo lastne interese in prikrivajo različne slabosti. Boriti se mora za dosledno izpolnjevanje zakona o pripravniških in za izvajanje pravilnikov o pripravniških.

Mnenje kongresa je, da delovne organizacije morajo sprejeti programe lastnega razvoja, v katerih mora biti tudi program kadrov. Na osnovi teh programov se morajo sindikalne organizacije zavzeti za utrjevanje kadrovske politike s kadrovske strukturo in za njeno realizacijo ter se zavzeti, da se to vnese v normative akte delovnih organizacij.

Tudi šolstvo je treba prilagoditi potrebam gospodarstva in družbenih služb ter ne smemo tolerirati prakse, da se šolajo kadri, ki po obsegu in profilu presegajo potrebe gospodarstva in družbenih služb.

Tudi ustrezno planiranje nasploh in še posebej na področju zaposlovanja, usklajeno s socialistično blagovno proizvodnjo, mora prispevati k uspešnemu reševanju zaposlovanja. Ohranjanje razkoraka med prilivom delovne sile in njenim angažiranjem ni gospodarno in družbeno smotno.

Planiranje kadrov mora izhajati iz kontinuiranega znanstvenega raziskovanja kadrovskih potreb in dolgoročnega napovedovanja ne samo v globalu, ampak tudi po posameznih profilih na vseh področjih družbenega dela in na vseh nivojih. V okviru samoupravnega mehanizma je pri ustanavljanju in uklinjanju posameznih šol potrebno zagotoviti, da se bo upoštevalo kadrovske potrebe, ki bodo zasnovane na kontinuiranem raziskovanju kadrovskih potreb.

Številne negativne pojave, subjektivizem, primitivizem in drugo lahko odstranjujemo le z oblikovanjem kadrovskih služb kar bo tudi pomagalo pri učinkovitem izvajanju kadrovske politike.

V manj razvitih krajih se bo popolnejša zaposlenost lahko uresničevala s politiko federacije za hitrejši razvoj teh področij. Kongres podpira to politiko, ker so za njeno uresničitev družbeno-ekonomsko zainteresirani vsi delovni ljudje, ugotavlja pa, da jo je mogoče uresničiti le z zagotovitvijo materialnih in drugih pogojev.

Znatno lahko pripomore k uspešnemu reševanju problema zaposlenosti večja gibljivost delovne sile, iz področja na področje, iz panoge v panogo, iz enega poklica v drug poklic. Pri tem je izredno pomembno ustvarjanje širših družbenih in materialnih pogojev (odstranjevanje teritorialne zaprtosti, zagotoviti splošno in strokovno izobrazbo, izboljšanje stanovanjskih in prehrabnih razmer delavcev idr.). Usposabljanje je treba tudi službe za zaposlovanje in kadrovske službe za pomoč delavcem pri zaposlovanju, prekvalifikaciji in drugem.

Mnenje kongresa je tudi, da se mora na načelu solidarnosti delavskega razreda zagotoviti ustrezen denar za reševanje aktualnih problemov zaposlenosti.

Zaposlovanje v tujini zmanjšuje nezaposlenost v državi in predstavlja enega od elementov politike zaposlovanja. Obseg zaposlovanja v tujini pa bo odvisen od gospodarskih in družbenih gibanj v državi in od razmer na tujem trgu delovne sile.

Kongres se zavzema zato, da je zaposlovanje v tujini organizirano in da se tam zaposlujejo le tisti, ki se doma ne morejo zaposliti. Ker je od solidne priprave delavcev za zaposlovanje v tujini odvisno, kako se bo zna-

šel v novem okolju, se morajo v teh pripravih angažirati tudi sindikati s tem, da delavce informirajo o razmerah, ki vladajo v državah, kamor odhajajo.

Poglobiti in razširiti je treba tudi sodelovanje s sindikati tistih držav, v katerih delajo naši delavci. Le-ti naj se včlanijo v sindikate teh držav in razvijajo razne oblike združevanja za zadovoljevanje lastnih kulturnih in drugih potreb. Kongres posebej opozarja, da se delavcem, ki se vračajo z začasnega dela v tujini, mora omogočiti zaposlitev doma pod enakimi pogoji kot preostalim delavcem.

Zaposlovanje v tujini je povezano z določenimi problemi, ki jih bo mogoče reševati s povezanostjo vseh dejavnikov, ki delajo na tem področju in njihovo organizacijsko, kadrovske in materialno usposobljenostjo.

Vse sindikalne organizacije in forumi se morajo zavzemati za izboljšanje materialnega in družbenega položaja nezaposlenih delavcev. Poleg povečanja materialnega nadomestila je treba omiliti tudi pogoje za pridobitev pravice do tega nadomestila in zdravstvene zaščite, kakor tudi podaljšanje časa pridobivanja nadomestila.

Šesti kongres je prepričan, da so delavci pripravljeni več prispevati za zagotovitev nujne eksistence začasno nezaposlenih tovarišev in za njihovo uspešno pripravo za zaposlitev. Solidarnost delavskega razreda se odraža v naporih za odpiranje novih delovnih mest, v izboljšanju materialnega položaja nezaposlenih in v trajni skrbi za nezaposlene delavce. Naloga sindikalnih organizacij in forumov je, da se ta stališča realizirajo tudi v praksi, odvisno pač od življenjskih razmer in materialnih možnosti.

Okrepiti se mora družbena odgovornost samoupravnih teles pri skupnostih za zaposlovanje in njihovih skupščin pri utrjevanju in oblikovanju politike zaposlenosti, zaradi družbeno-političnega pomena in enotnosti nalog, ki jih opravljajo.

Ustrezno pozornost morajo sindikati posvetiti sestavi teh skupščin in vanje vključevati tudi predstavnike nezaposlenih. Uspešnost vključevanja teh oblik samoupravljanja v samoupravno strukturo družbe je odvisno od tega, če bodo delovne organizacije te oblike sprejele kot koristne in potrebne, oziroma če bodo v takšnem reševanju občutile tudi svoj družbeno-ekonomski interes. Nadaljnji razvoj službe zaposlovanja je tudi v interesu sindikata.

5. seja DS valjarne Bela

V ospredju proizvodni problemi

Delavski svet valjarne Bela je imel 5. redno sejo, na kateri so ugotovili, da je bluming v septembru izpolnil proizvodni program na osnovni plan 98,6 %. Iz jeklarne so prejeli 24.000 ton bram in 9.000 ton ingotov. Izplen so dosegli v višini 83 %. V septembru je valjarna trakov dosegla proizvodni program na osnovni plan s 121 %.

V posebni točki dnevnega reda so obravnavali problematiko obrata. Inž. Mandelj je predlagal, da bi izvenprogramske šarže stripali in nato odpeljali nazaj v marti-

Čim manj odpadnega materiala in žlindre

Več ko je odpadnega materiala in žlindre, hitreje raste nasip. Najbolje bi bilo, da bi bilo tega čim manj. Zato je predvideno, da se bo čim več plavžarske žlindre predelalo v izolirni material.

Podjetje Izolirka na jugovzhodnem delu nasipa gradi nov obrat, katerega temelji že stoji. Tu bodo lahko predelali vso žlindro plavžev, ki ostaja od tiste količine, katera se spremeni v pesek. Tega se koristno uporabi za izdelavo opeke, za posipanje po tračnicah, zaradi lažje izpeljave železniških lokomotiv, največ pa jo uporabijo v cementarni Anhovo za primes k njihovim izdelkom.

Tudi predelava žlindre iz jeklarne je predvidena. Že je bilo govora o postavitvi obrata, kjer naj bi se ta žlindra predelovala v umetno gnojilo. Za to pa je še potreben študij in denar.

B.

3. številka Železarskega zbornika

V tem tednu so strokovnja, ki v vseh treh slovenskih železarnah ter na Metalurškem inštitutu v Ljubljani prejeli 3. številko Železarskega zbornika. Na 68 straneh objavlja svoje prispevke sedem avtorjev, od tega po dva iz železarne Ravne, Jesenice in Štore, eden pa iz Metalurškega inštituta.

Bralci bodo kmalu prejeli 4. oz. letošnjo zadnjo številko zbornika, medtem ko je uredniški odbor na ponedeljkovi seji že pregledal del zbranega materiala za 1. številko, ki bo izšla prihodnje leto v marcu. Ob analizi letošnjih treh števil, ki so že izšle ter 4., ki je v tisku, je uredniški odbor sprejel nekaj oklepov oz. priporočil avtorjem, ki bodo ob uspešni realizaciji prav gotovo vplivala na enotni izgled ter izdelavo risb, ki pripadajo posameznim člankom. Uredniški odbor predvideva, da bodo tudi drugo leto izšle štiri številke ter da bo zanimanje za Železarski zbornik pri stalnih naročnikih in dobaviteljih tolikšno kot letos.

-or

narno, ker je na Jesenicah na razpolago več prostora. V zvezi s tem je inž. Črv pripomnil, da vsaka sprememba programa vpliva na program valjanja v valjarni trakov. Z boljšo disciplino bi lahko dosegli pri izvenprogramskih šaržah, če bi program spreminjali in ga kombinirali na ostalih pečeh, kar pa zahteva obratno pripravo dela na treh izmenah. Tov. Kavčič je opozoril na probleme, s katerimi se srečujejo pri površinski obdelavi. Težave imajo z žerjavji, ki so preobremenjeni. Čimprej bo treba dobaviti še en žerjav, o katerem pa razpravljajo že vse leto. Žerjav bi potrebovali tudi zaradi boljšega izkoriščanja zmogljivosti brusilnih strojev. Preobremenjeni žerjavji so večkrat vzrok, da se delo odvijata neorganizirano, posledica pa je manjša proizvodnja. Položaj bo še težji, ko bo treba zagotoviti potrebam potisne peči. Na nekaterih delovnih mestih v valjarni občutno primanjkuje delavcev. To zlasti velja za flemarje, preglednike in strojne brusilce. Ker v obratu primanjkuje prav teh ljudi, ni mogoče v redu izpolnjevati vseh nalog.

Podoben položaj je tudi pri polizdelkih. Površine so slabe, kar zelo vpliva na količino in kvaliteto polizdelka. Odgovorni bodo pač morali nekaj ukreniti. Precej je tudi romboidega materiala, poseben pri dimenzijah, ki so namenjene za valjarne profile. Za to so precej krivi valjavci in so tudi odgovorni, da se količina manjša, kar pa vpliva na izplen. Treba bo poiskati naročnike za gredice, ki so bile izvaljane iz izvenprogramskih šarž. V nasprotnem primeru bo treba gredice odposlati v skladišče ustrezno dimenziji, za katero ustrezajo. Odkar so uvedli norme v oddelku, je proizvodnja večja, treba pa jih bo še bolj natančno obdelati po dimenzijah in kvalitetah. Z

vzdrževanjem strojev še vedno niso zadovoljni. Prav tako bi morali po mnenju članov DS vzdrževalci v večji meri sodelovati pri montaži novih strojev.

Člani DS so obravnavali še nekatera kadrovska vprašanja v oddelku za polizdelke. S tem v zvezi je bilo rečeno, da je treba odobriti premeštitev delavcev, ki so že opravili izpit pred komisijo, na izpraznjena delovna mesta brez razpisa, medtem ko je za vsa ostala prosta delovna mesta treba objaviti razpis.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Komljanec, ki je delavskemu svetu posredoval problematiko oddelka oblikovalnice profilov. Dejal je, da je vsa problematika še vedno v neizpolnjeni liniji rezanja, kar še posebej velja za krožne škarje. Linija rezanja še vedno ni izpolnjena z vodili, ki pa so že naročena. Ugodni so rezultati, ki so bili doseženi v oktobru pri mehanski vrednosti pločevine. To precej zmanjšuje proizvodne stroške pri žarjenju in normalizaciji pločevine. Vsekakor bo treba izboljšati valjanje glava — noga, da bi imeli manj izmečka. Največ težav je pri toplo valjanih trakovih — svitkih, ki jih morajo zaradi slabih robov obrezati. Do slabih robov pride zaradi vlivanja od vrha v jeklarne. Tov. Komljanec tudi omenja, da se je položaj po uvedbi norm izboljšal. Storitnost se je povečala kar za 40%, kar pa zaradi majhne proizvodnje ne vpliva na reševanje problema. Položaj se bo še izboljšal, ko bodo nabavljene nove ustrezne škarje. Ob koncu se je DS sprejel še štiri sklepe. DS je naročil obratovodstvu, naj skupaj s pripravo dela in jeklarne uredi vse potrebno glede izvenprogramskih šarž. V nasprotnem primeru jih je treba vrniti jeklarne. Po izmenah naj bi na sestankih obravnavali predlog tov. Mežnarca, da bi vsak mesec desetinko odstotka gibljivega dela namenili blagajni sindikalnega odbora, ki bi sredstva porabil za podpore ob boleznih članov kolektiva in za izlete.

-or

Bralcem ne bo težko ugotoviti, da je motiv iz samskega doma, sicer pa pravijo, da se je stanje že nekoliko izboljšalo

Evakuacija prebivalstva

Zbirališča:

Za pravočasno in organizirano evakuacijo je treba zlasti v večjih mestih določiti zbirališča, kamor prihajajo prebivalci in od koder jih bomo prevažali v nova bivališča. Za to so primerni kraji v bližini prometnih poti, po katerih se bo prebivalstvo izseljevalo. V ta namen so kaj pripravne okoliške vasi ali neogrožen rob mesta. Prostori, kjer se bo zbiralo prebivalstvo, morajo biti pogozdeni. Za tista mesta, ki zanje računamo, da bi prišla v poštev za napad z atomsko bombo, verjetno niti ne bo treba določati zbirališč izven mesta, marveč so lahko na neogroženem mestnem robu.

Za večja mesta je koristno predvideti tudi rezervna zbirališča, ki bi prišla v poštev, če bi pravočasna evakuacija ne bila izvedljiva. S tem bi dosegli, da bi se mestno prebivalstvo čimbolj razredčilo in bi se slabotni ljudje preselili iz ogroženih delov mesta na manj ogrožene, od koder bi jih prepeljali v nova bivališča.

Točke za sprejemališča:

Lahko se zgodi, da evakuirancev ne bi mogli vseh hkrati spraviti v nova bivališča, bodisi zato ne, ker bi motorna vozila ne mogla voziti do cilja, bodisi zato, ker so kraji oddaljeni od železniških postaj ali pristanišč, transportna skupina pa ne bi mogla priti peš na cilj. Organi, ki bodo skrbeli za evakuacijo, bodo lahko spravili skupine evakuiranih samo do teh postaj, do pristanišč oziroma do krajev, do koder lahko pridejo motorna vozila. Kraji, kjer se evakuiranci izkrcajo iz vozila, so torej točke za sprejem.

Nastane vprašanje, kdo naj spravi evakuirance do cilja. Vsekakor bo to dolžnost organov, na področju katerih bodo preseljenci dobili novo streho. Zato je njihova naloga, da takoj organizirajo prevoz evakuirancev od omenjenih točk do novih bivališč. V ta namen je mogoče uporabiti vsa razpoložljiva motorna in vprežna vozila, da pridejo evakuirani čimprej na cilj in da se s čim manj neprijetnosti nastanijo v določenih hišah.

Evakuacija prebivalstva prispeva k ugodnejši rešitvi številnih vprašanj v zvezi z njegovo zaščito. Predvsem se številno prebivalstvo mest ter drugih ogroženih središč in ozemelj zniža na minimum, s tem pa se zmanjša tudi število žrtev, če pride do napada. Z načrtno evakuacijo se izognemo zmed, preplahu in dezorganizaciji. V zaklonišča se lahko zatekajo tisti, ki morajo zaradi dela in dolžnosti tudi med vojno ostati v mestu. Razen tega je lažje zagotoviti preskrbo prebivalstvu, ki je v mestih nujno potrebno. Evakuacija omogoči v neogroženih krajih nadaljnje šolanje mladine, matere z majhnimi otroki pa lahko brez prekinitve vzgajajo svoj naraščaj.

Razen tega so vojaki pod orožjem ter delavci in nametščenci v tovarnah in ustanovah v ugodnejšem položaju zaradi zavesti, da so njihovi družinski člani varno spravljani na neogroženih krajih.

Slavko Tarman

Mladinci iz ČSSR na obisku v Železarni

V četrtek, 31. oktobra je bila gost predsedstva konference ZM Železarne petčlanska delegacija mladincev iz železarn NHKG iz Ostrave. To je najmodernejša železarne z 20.000 zaposlenimi v severovzhodni Češkoslovaški blizu Kunčic ob poljski meji.

Goste je predvsem zanimala organizacija ZM in pa organizacija pomožnih obratov, konkretno vzdrževanja v naši Železarni. Zanimali so se za način samoupravljanja in za strukturo samoupravnih organov.

Po ogledu talilnic in ostalih jeseniških obratov ter HVŽ so si ogledali še valjarne Be-

la. Zanimali so se za težave v proizvodnji, za investicijsko izgradnjo in osebni dohodek. Zelo so se čudili, da vzdrževalci niso premirani na skrajšanje prevzetih remontov.

Omenili so tudi, da so med ogledom Železarne opazili še precej nečistoče in nereda in na žalost smo jim morali priznati, da je ta vtis pravilen.

Prenočevali so na Jesenicah na stroške PK ZM Železarne. Ob prisrčnem in prijateljskem slovesu so se zahvalili za gostoljubje in nas povabili, da jim obisk vrnemo.

FJ ml.

Slavko Dežman iz Most pri Žirovnici, po domače Marušnikov Slavko, delavec v Železarni, jo je med vojno večkrat pošteno zagodel Nemcem. Po njegovem pripovedovanju objavljamo naslednji zapis:

Med vojno so se gestapovci z Jesenic pripeljali v Moste in blizu elektrarne parkirali avtomobil. Ni znano, koga so takrat iskali. Avtomobil so brezskrbno zapustili zato, ker je pred elektrarno stal stražar. Le kdo bi si upal poleg stražarja in blizu žandarmerijske postaje poškodovati avtomobil.

Neka vaška mladinka je ne kaj časa opazovala avtomobil, nato pa pohitela k Balohu v Moste. Tam sta bila tisti dan skrita dva partizana in sicer Slavko Dežman in Zdravko Tavčar, oba domačina iz Most. »Kaj, ko bi vidva zlezla s podstrešja in malo pogledala tisti gestapovski avtomobil«, je dejala dekle in se hudomušno namuznilo, kot bi hotelo reči: pa pokažite, koliko poguma imata pod kožo. Partizana sta slutila, da se bo dekle norčevalo, če bosta še naprej v hiši. Morda si bo mislilo, da sta strahopetca. Toda Slavko in Zdravko sta takrat že bila znana kot zelo drzna partizana.

Naj bo tako ali drugače, Slavko in Zdravko sta v mraku zapustila hišo in se počasi približala avtomobilu. Bila sta oblečena kot civilista, pištoli pa sta imela skriti v suknjiču. Stražar pred elektrarno se je sprehajal pred vhodom, od časa do časa pa po notranjosti dvorišča. Ko se je za hip umaknil, sta borce hitro potisnila avto 50 metrov po cesti naprej do Robičeve hiše, kjer je danes avtobusna postaja. Pokojni Robič jima je dal bencin in butare, da sta lažje zažgala avto. Butare sta potisnila v avto in jih polila z bencinom. Kmalu nato je sredi ceste gorrel gestapovski avto kot velika bakla. To se je zgodilo 100 metrov od žandarmerijske postaje in blizu nemške posadke, ki je čuvala most in elektrarno.

Leta 1943 je bil Slavko sekretar mladinske organizacije na terenu. Ilegalno je ži-

vel pri ljudeh, enkrat v Vrbi, drugič v Smokuču, v Mostah ali v kakšni drugi vasi. Nekoč je zvedel, da imajo Nemci v današnjem domu TVD Partizan skladišče za krompir. O tem je obvestil Kokrški odred pod Stolom. V odredu so bili novice zelo veseli. V dolino so poslali 20 borcev z nalogo, naj prinesejo tisti krompir. Nad vasjo jih je čakal Slavko. V večernih urah jih je pripeljal do doma. Ker oskrbnik ni hotel odpreti vrat, mu je Slavko zagrozil: »Če takoj ne odpreš, ti v pozdrav vržem bombo skozi okno!« Grožnja je pomagala, da so se vrata hitro odprla. Borci so napolnili nahrbtnike, nato pa jih je Slavko vodil ob progi do Selške poti, tam pa je nameraval prek polja in mimo vasi Selo zaviti proti Karavanam. Toda ob progi je bila nemška zaseda. Prišlo je do strahovitega streljanja. Ker so se borci bali, da bi Nemci dobili pomoč, so začeli kričati »Na juriš«. V resnici ni nihče jurišal, toda Nemci so se kričanja bolj ustrašili kot streljanja in so pobegnili. Slavko je srečno pripeljal borce do gozda, nato pa se je od njih poslovil.

Slavko je imel v vojni izredno srečo. Ilegalno delo po vaseh sedanje krajevnosti Žirovnica ga je izučilo, kako se mora tiho gibati, dobro je vedel, kje so lahko nemške zasede in kje hodijo nemške patrulje. Nekoč je tako potihoma šel po poti ob železniški progi, da je stopil Nemcu na hrbet, ko je ležal v zasedi. Nemec je od strahu in bolečine zakričal, Slavko pa je začel bežati. Za njim so streljali, k sreči pa so ga zadeli samo v prst na roki. Bežal je vse do Vrbe, kjer so ga pri Pogačarju obvezali.

Proti koncu vojne je bil Slavko premeščen na Vipavsko. V Gorjačevem skoraj nikoli ni bilo Nemcev. Tam je bil oddelek intendature IX. korpusa, ki je organiziral prevoz in zbiranje hrane za enote korpusa. Leta 1945 se je v vasi naselila neka enota četnikov. Le-ti so prišli tja potem, ko so se umaknili iz Srbije in Bosne. Slavko je sodeloval pri štetičniku, ko je v hi-

Spomini iz NOB

šo vstopil četniški oficir. Slavko ni vedel, da so v vas prišli četniki. K sreči je bil brez bluze, pištola pa se mu izza hlač ni videla. Četniški oficir se je usedel na klop, poleg partizana, nato pa vprašal, če imajo morda v hiši prazno sobo za stanovanje četniškega oficirja. Četnik je povedal, da bodo ostali v vaki vse do prihoda Angležev in kralja. Nato je vprašal Slavkoto, če ima morda tobak. Tako sta nekaj časa skupaj zavijala in kadila cigarete ter se pogovarjala. Četnik je pripovedoval, kako bodo uničili Titove partizane, niti slutil pa ni, da sedi poleg borca in da kadi partizanski tobak. Ko je četnik zapustil hišo, je Slavko smuknil v bunker, nato pa ostal ilegalno v vasi vse do konca vojne. Ko so nekoč prišli Nemci v vas, so opazili za drevesom fanta z dolgimi lasmi. Slavko jih ni čakal, temveč je zbežal, Nemci pa za njim. Kljub temu, da so ga ranili v nogo, mu je uspelo pobegniti.

Posebno zanimivo je, kako je Slavko pobegnil Nemcem, ko so ga prišli aretirati v Železarni.

Že maja 1941. leta so Slavkoto zaprli. V Begunjah sta ga zasliševala Druški in Zvick. Po treh mesecih so ga izpustili, nato pa se je zopet vrnil nazaj na delo v Železarno.

Pozno v jeseni 1941. leta ga je Marta Tavčar - Ria obvestila, da bo na Gorenjskem splošna vstaja. Zvečer je vzel nahrbtnik in odšel v partizane. Blizu Ratibovca pri Potočjih se je zbralo okrog 80 mož pripravljanih, da stopijo v boj. Toda imeli so samo pet starih pušk. Iz Ratibovca so se premaknili na Čimpekovo rovt nad Potoki, od tam v Trebež in naprej v Črni vrh. Iz bohinjskega kota so pričakovali kurirja, ki naj bi jih obvestil o upor v Bo-

hinju in Gorjah. Toda kurirja ni bilo, tudi orožja ne, zato se je večina prostovoljcev razšla. Slavko se je vrnil domov, v Železarni pa je odsotnost opravičil z boleznijo. Petnajstega aprila 1943. leta je Slavko delal pri vodovodnih inštalaterjih v Železarni. Delali so v stavbi blizu delavskega doma pri Jelenu. Že od zjutraj je bil nemiren, slutil je, da ga bodo zaprli. Nemci so sploh najrajši vzeli ljudi z delovnega mesta.

Ob devetih dopoldne sta vstopila dva »verkšuca«, med njima Regitnik, ki je vprašal: »Si ti Dežman?« »Sem«, je odvrnil Slavko. »Aretiran si. Gremo na gestapo«, mu reče Regitnik.

Slavko je pomislil na Begunje, na mučenje, na talce v Dragi in drugod. Pomislil je tudi, da Nemci vedo, da je bil tri dni partizan, da ima zveze s partizani in da mu ne bo dobro. Zato je sklenil, da pobegne. »Imam kolo, ali ga lahko peljem na gestapo?« je vprašal Slavko. Regitnik je dovolil, Slavko pa je prijel za kolo. In tako so šli proti cesti. V sredi Slavko, ob straneh pa oborožena »verkšuca«. Na cesti pri kinu Radio je Slavko sunkovito dvignil kolo in ga s tako silo zasukal, da je prednje kolo podrlo levega, zadnje kolo pa desnega »verkšuca«. V hipu je bil na kolesu, »verkšuca« pa sta medtem, ko sta se pobirala, kričala: »Ujemite ga, ujemite ga«. Ljudje so se strahoma zbežali s ceste, »verkšuca« pa sta začela streljati. Blizu kašte je pritekel na cesto Sablatnik, ki je imel tam delavnico, in skušal zaustaviti begunca. Slavko je nameraval voziti naravnost na Sablatnik, nato pa ga obvil in zdijal dalje. Bila je to tekma na življenje in smrt. Med begom je pomislil, da bodo telefonično obvestili stražo na Javorniku, naj ga zaustavi. Zato je pri tovarniški ambu-

Kako sem pobegnil Nemci ki so me aretirali v

lanti skočil s kolesa čez ograjo in se usmeril v hrib. Kolo je pustil pri ambulanti. Tovarniški policaji so tekli za njim, kajti pokazati so hoteli svojo vdanost okupatorju. Ko je Slavko prečkal tovarniško železniško progo, je iz železarne Jesenice peljal mali tovarniški vlak proti Javorniku. Strojevodja je zagledal begunca in zasledovalce. Moral je biti dober človek. Ko je bil begunec onstran proge, je strojevodja zavrl vlak in peljal tako počasi, da se je vlak komaj premikal. Z druge strani so že

dospeli zasledovalci na počasni vlak. Slavko je bil na počenju vladarja pod g. tem je Slavko ž. varno zavetje goz.

Zvečer je prišel kjer so mu doma obleko. Slavko tu zanih ni pozabil. Večkrat jim je bene pozdrave. takšne: Za veliko ta sta komanda. Slavko v Smoku pobrala pirhe. Pa Planinc in reče: ko bi malo pogled sovražnik. Slav

Iščemo pojas

Čeprav do danes k slik, objavljeni v zadnji števil snila, danes ponovno objavljamo nepojasnjeno slik za delavsko gibanje in NOB. Po sliki sodeč, gre p da sporočijo našemu uredništvu (telefon žel. 433 428 ali 430) karkoli bi vedeli o dekletih na sliki, ki

Poema smelosti in poguma

Vrh peči prereže ozka polica, nad katero se boči trebušast previs. Nisva prišla z namenom, da bi izsilila prehode naravnost, ampak bova plezala tam, kamor naju stena vodi, to se pravi, po najbolj naravni smeri. Po polici prečim levo na raz strebra, kjer varujem prijatelja, ki pleza za meno.

Veter od časa do časa razgrne cunjaste megle, ki se držijo stene. Globoko v dolino Vrat mi uide pogled med temne gozdove, ki so obarvani s čudovitimi jesenskimi barvami. Med gozdovi se vije dolga bela črta, tja do Mojstrane. Cesta! Tam morava biti še danes. Peš? Če ne bo drugače!

Zopet sva skupaj na stojšču. Zvon, nadačaj... Še raz-

težaj in že stoji na nekakšnem stolpu, ki odstopa od stene. Pet ur trdega dela v počeh in previsih je za nama. Čas je, da pomisliva tudi nase. Hrana nama ne tekne preveč, zato pa toliko bolj slastno zaužijeva konzervo kompota. Stena postane tu položnejša. Vrh skalnatega stolpa postaviva možica iz kamenja, da bo kazal pot ponavljalcem.

Zapustiva skalnatega možica vrh stolpa in prečiva po grapi v levo. Izza velikega skalnatega stolpa vodi navzgor položna in dobro razčlenjena stena. Menjaje se v vodstvu plezava v gosti megli navzgor do širokih gredin, ki so bogato založene z gramo-

Danes nimava namen plezati v zgornji del trikotnika, ker se je dan že nagnil v pozno popoldne. Ko se prične stena spet strmo dvigati v meglo, nad zgornjo gredino prečiva v desno. Tu mora voditi polica ven iz stene domnevava, čeprav še nikoli nisva prečila trikota, niti ne vem da bi ga že kdo pred nama. Gredina se vedno bolj oži, tako da se skoraj izgubi ob prehodu v veliko zajedo. Po polici doseževa rob stene. Ali je mogoče? Pri vstopu v Brojanov raz sva. Torej za danes nič več plezanja, samo še dolga pot je pred nama. Pot domov. Ob prvi priliki se vrneva sva sklenila. Zgornji del smeri bo verjetno težji in tudi bolj zanimiv. Vsaj tako kaže.

Vesela sva. Polovico stene sva preplezala, več za danes nisva imela namena. Leživa v travi ob poti, naslonjena na nahrbtnika. Molče iščeva prehodov v zgornjem delu trikotnika. Bo že šlo na en način, si misliiva. Nato v dolgih skokih v dolino.

Drugi poiskus 8. 10. 1967

Naslednjo soboto spet peščiva po cesti v Vrata. Trda tema je že, ko prideva v Aljažev dcm. Vreme obeta za jutri lep dan. Po izdatni večerji se kmalu odpraviva spat. Jutri greva spet v Stenar. Po glavi mi rojijo misli: Ali bova uspela premagati zgornji del stene, ki izgleda bolj problematičen.

Zjutraj zaspiva. Vstaneva šele ob pol šestih. S hitro

hojo v breg hočeva nadoknadi izgubljene ure. Tokrat ne greva do vznožja stene, ampak po polici, ki vodi skozi srednji del stene, do mesta, kjer sva preteklo nedeljo končala.

lom. Zvone je meni Pot naprej. Že pri prvih metri bijati, ne gre dr. klini. Stena je tu visu kršljiva, zat držijo. Zvone pra

Klavdij Mlekuž

Mojstranska »direttissima« v ster trikotu

Ob devetih sva na mestu pod črnim previsnim pasom stene. Naveževa se na dve vrvi in opaševa z železjem. Z gredine vodi navzgor široka poč, ki se na nekaterih mestih skoraj popolnoma izgubi. Plezam po poč, ki je dokaj težka, moram uporabiti nekaj klinov, preden sem v nekakšni votlini pod previsnim de-

obdeluje previs - no, kajti tu se z klinov vsak čas l ri, da obvisi ne nižje na vrvi. Dve da pride do pr moli svoj rob pri in pol ven iz ste tu ni, zato mora stremenih, prubit kot muha na stru

egnil Nemcem, rali v železarni

dospeli zasledovalci in se jezili na počasni vlak, ki jih je zadrževal pod progo. Med tem je Slavko že prispel v varno zavetje gozda.

Zvečer je prišel v Moste, kjer so mu domačini prinesli obleko. Slavko tudi v partizanih ni pozabil na Nemce. Večkrat jim je poslal borbene pozdrave. Na primer takšne: Za veliko noč 1944. leta sta komandant Planinc in Slavko v Smokuču podnevi pobrala pirhe. Pa se spomni Planinc in reče: »Slavko, kaj ko bi malo pogledal, kje je sovražnik«. Slavko je pri

bližnji hiši vzel kolo, se brez vprašanja vsedel nanj in se vozil gor in dol po vasi, nato pa naravnost do žandarmerijske postaje v Žirovnico. Tam je iz žepa potegnil pištolo in med vožnjo na kolesu trikrat ustrelil v okno žandarmerijske postaje, od tam pa se je odpeljal k Poharju po pirhe, to pa je bilo samo 100 metrov od žandarmerijske postaje. Ni kaj reči, Slavko je bil res dovolj korajžen, pri čemer pa ga je spremljala znatna mera sreče.

J. Vidic

o pojasnilo k sliki

vljeni v zadnji številki Železarja, še nismo dobili nobenega pojava nepojasnjenosti, ki jo hrani naš tehniški muzej — oddelek Po sliki sodeč, gre ponovno za ujete partizanke. Prosimo bralce, tva (telefon Žel. 433 ali 484) ali tehniškemu muzeju (telefon Žel. o dekletih na sliki, kraju ali nastanku slike.

lom. Zvone je kmalu pri meni. Pot naprej je zelo težka. Že pri prvih metrih mora pribijati, ne gre drugače, kot s klini. Stena je tu kljub previsu krušljiva, zato klini slabo držijo. Zvone prav mojstrsko

potrebujem za dobrih 20 m previsa. Stena me neusmiljeno tišči ven. Temu pomaga še nahrbtnik, tako da moram porabiti vse sile, da se obdržim proti zakonu gravitacije, v steni. Zvone je precej lažji od mene, zato nekateri klini ne zdržijo moje teže. Izpulijo se. Težave so tu že na meji človeške zmogljivosti, če sploh ta meja obstoji. Težko se srečava na visečem varovališču. Nad nama je strehast previs. Prek strehe vodi ozka poč, ki se nad robom razširi v široko poklino. Levo in desno nikjer razčlemb ali poklin, povsod sama gladka skala. Pot je torej samo naravnost prek strehe v neznano.

(nadaljevanje)

issima« v stenarjevem rotu

obdeluje previs — premišljeno, kajti tu se zaradi slabih klinov vsak čas lahko prime, da obvisi nekaj metrov nižje na vrvi. Dve uri porabi, da pride do podstrehe, ki moli svoj rob približno meter in pol ven iz stene. Stojišča tu ni, zato mora varovati v stremenih, pribit pod streho kot muha na stropu. Pol ure

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

44

Tudi v senci, kakršna je sedaj, se zdi še vedno modrikasta, krednato modra. V glavnem in globokem koritu ji ni videti dna, v izplakovalnem koritu, globokem manj kot meter pa je prozorna. Človek, ki ima rad barve, bi jo občudoval, žene, ki izplakujejo tu vse leto, pa vidijo v njej posebno v zimskih in tudi pomladnih dneh vse tja do junija samo prozorni sivo modri led, zakaj voda je ledeno mrzla in roke, ki v njej izplakujejo perilo, marsikdaj otrpnejo celo poleti, kaj šele v tem marčevem popoldnevu, potopljenem v senco jeklene barve, ki sega že malodane do rdečih skal že zdavnaj opuščene marmornega kamnoloma pod vrhom hriba, na katerega se naslanja del severnega neba nad sivim mestom.

Tudi Anine roke so od mraza že otrple. Ob vsakem kosu perila, ki ga pomoči pod vodo, podrži in prepusti toku, da ga izpere, ji je, kakor da voda skriva v sebi nevidne ledene igle in svedre, ki se ji zabadajo skozi kožo in vrtajo skozi meso v kosti. Mraz ji krči prste, boleče, kakor da jih bo zlomil in strl razčlenjene kosti v rokah, potrgal kite mišic, njene roke pa ne bodo več mogle obdržati perila in kljubovati močnemu pretoku, ki se zajeda v njeni zapestji, kakor da ji bo zdaj zdaj z nevidno ledeno žago odžagal obe roki in ju odplaval skupaj s perilom skozi odtočno odprtino v glavno korito.

Ni prvič, da bi jo grabili taki krči. Ana ne izplakuje perila prvič pri tem izplakovalnem koritu. Prala je že v mrazu, da ji je obleka, če se je po nepazljivosti oškropila z vodo (in to se je vsakokrat, najsi je še tako pazila), v trenutku zmrznila. Marsikdaj se je počutila v mrzli obleki kakor v oklepu. Posebno hudo je bilo predlansko zimo, ki je bila tako huda, kakršne še niso pomnili, ne samo zaradi snega, ki ga po pripovedovanju najstarejših

SIVO MESTO

še nikoli ni padlo toliko, marveč tudi zaradi mraza, ki baje ni bil še nikoli tako oster in suh.

In vendar je Ana takrat lažje prenašala mraz in led vode, ki se ji je zaradi zunanega mraza zdela celo topla. Tudi izplakovanje se ji ni zdelo še nikoli tako naporno kakor danes. Vedno bolj čuti, da se ji pozna še večerajšnji naporni delovni dan in da bi bilo res bolj pametno, ko bi ubogala Tineta in danes počivala doma.

Tako si pravi, ko odhaja že s petim škafo in glavi skozi gozdič h Kumrovi vili, odkoder se oglašja Kumrova in jo že od daleč priganja, naj stopi hitreje.

»Natakarica prekleta!« zastoka Ana. Naj poizkusi sama, če misli, da je po takem garanju sploh še mogoče naglegje hoditi in se pri delu hitreje obračati. Tudi taka kobila (Ana misli Kumrovo) bi po petem škafo že iztegnila jezik, pa je še zdrava povrhu in je ne zbada v križu in kolkah, kakor vedno bolj zbada njo.

»Dajte, no! Prestopite se že! Ko bi vedela, da ste tako počasni, bi vas ne najela!«

Le zakaj jezika? Pogleda naj razobešeno perilo! Skoro ves vrt že plapolja v belih rjuhah, brisačah, gospodovih srajcah, gatah, pa še ni zadovoljna.

»Najbrž bi me rada priščipnila pri plačilu,« razmišlja Ana, ko odhaja z novim škafo in glavi, težkim kakor zasnežena gora, proti tovarniškim rakam.

Ani se ta, nekaj sto korakov dolga pot zdi še daljša, kakor se ji je zdela pri prejšnjih škafoh.

Kdo ve, ali se ne bo zgrudila pod bremenom, ki se ji zdi težko kakor sam križ božji.

»Hvala bogu!« se oddahne, ko obstane pod ploščadjo pred izplakovalnim koritom in porine škafo nanjo. Potem seže z rokami za vrh ploščadi in se oprime, da bi se vsaj za nekaj trenutkov odpočila. A dolgo ne utegne. Zato se samo oddahne in povzpne po stopnicah do izplakovalnega korita.

In ta pot k rakam in od rak k Kumru se ponovi še trikrat.

Vsakokrat jo sprejme sitnarjenje Kumrovc. In vsakokrat se Ani zdi, da rak ne bo dosegla, a ko odhaja od rak, da ne bo nikoli prišla do preklete Kumrovega vrta, vsakokrat bolj prekletega...

Tudi zdaj, ko se že mračí in ko je že vsa dolina v sivomodri senci, se ji zdi, da nikoli ne bo premerila te poti.

Toda kakor vsakokrat jo premeri, le da mnogo dalj postoji pod ploščadjo pred tovarniškimi rakami.

Pred ploščadjo, na katero je porinila poslednji škafo.

Poslednji škafo z gospejinim finim perilom, ki ga je občudovala, ko ga je prala, in celo čutila v sebi nekakšno zavist, ker sama nikoli ni mogla imeti takih lepih ženskih stvari, takih modrcov in kombinez in svilenih hlačk.

O, tudi Ana je bila ženska in kot sleherna ženska hrepnela po lepih rečeh, čeprav jih nikoli ni mogla imeti.

Pa je bila včasih tudi sama lepa in so se za njo ozirali celo nekateri gosposki fantje, a jih ni hotela pogledati, ker je bila prepričana, da bi se radi samo poigrali z njo, potem pa jo zavrgli.

Ni bila računarka saj se je zaljubila v Martina in je zaradi Martina zavrnila celo Jožeta, pri katerem bi bila lahko samo malo manj kakor prava gospa. »Računarka« je postala šele, ko se je razočarala nad Martinom. Danes pa se ji je prav med pranjem gospejinih modrcov in kombinez zazdelo, da bi nekoč lahko tudi sama omrežila kakoga gospoda. Pustila bi se mu in se mu prepuščala, dokler bi ne zanosila z njim. Potem bi jo moral poročiti ali pa ji plačati. V vsakem primeru bi bilo njeno življenje boljše in prijetnejše, kakor je bilo, ker ni znala živeti in ker je izbirala po srcu, čeprav bi lahko tudi po »računu«, ko še ni bilo prepozno.

Take misli so jo navdajale ob pranju finega ženskega perila, pa se je nad njimi samo trpko nasmešnila, potem pa se jih začela celo sramovati, ko se ja ovedela, da bi potem, ko bi izbrala drugačno usodo, nikoli ne imela za sina Tineta.

In Tine je bil, je in bo edini sin, ki si ga je želela in ki ga je mogla ljubiti!

Tine ji je vse in ji bo vse, dokler bo živa!

Zato je s sramom zavrgla misli, ki jih je bila mislila.

Brez Tineta in skrbi zanj si svojega življenja sploh ne more zamišljati.

Na svetu ni človeka, ki bi ji mogel biti več kakor sin.

Prav ta sin, ki ga ima in ki ga je spočela z Martinom!

Za Tineta živi in si želi samo še to, da bi Tine dobil stalno zaposlitev v tovarni in da bi lahko zaživel kakor vsi srečni ljudje.

Vsi, ki imajo stalen, zagotovljen kruh, in ki se jim ni treba prebijati skozi življenje s priložnostnim delom in zaslužkom, ki človeku ne daje življenja, marveč samo životarjenje.

Tudi zdaj misli na Tineta.

Samo še ta škafo, pa bo končala z delom in se vrnila k njemu, ki je prav gotovo že v skrbeh kje hodi. Prav gotovo jo bo za šalo ostel, ko se bo vrnila.

Pa bi jo smel tudi zares, saj se je izgarala, kakor se ni še nikdar, čeprav je marsikdaj že več in težje delala.

»Kakor da se me prijemlje bolezen,« se vzpenja po stopnicah k izplakovalnemu koritu, potegne k sebi škafo z gospejinim perilom, vzame prvi kos, gospejino kombinežo in se skloni nad ledeno zrcalo že potemnele gladine.

Tako jemlje kos za kosom. Rok ne čuti več. Mora pa biti previdna, da nežne tkanine pri izplakovanju in ožemanju ne poškoduje.

To ni platno, ki ga čutiš s še tako premrlimi in otrplimi prsti, da ga držiš v rokah. To je tkanina, ki se ti zdi, da ti je ušla iz rok, čim jo pomočiš v vodo in jo razpne tok.

Napak je storila, ker je odložila to perilo za konec. Bolje bi bilo, ko bi ga izplaknila najprej in bi za konec prihranila grobo perilo.

Mrak je in barva nekaterih kombinez je svetlo modra, tako da fine tkanine sploh ne ločiš od vode.

In prav tale, zadnja, ki jo mora še izplakniti, je taka.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

Splošna bolnica Jesenice zaključila 9 mesečno poslovanje z izgubo

Delavski svet splošne bolnice Jesenice je na svoji četrti redni seji razpravljala o finančnem poslovanju bolnice. Finančno poročilo, ki ga je podal knjigovodja, izkazuje za čez 12 milijonov izgube na nepokritih osebnih dohodkih. Poleg tega tudi ni denarja za pokritje obveznosti anuitet in za formiranje obveznih skladov.

Finančno poslovanje zelo otežkoča to, da bolnica nima z Zavodom za socialno zavarovanje delavcev Kranj za leto 1968 sklenjene pogodbe in bolnica dobiva samo akontacijo v višini lanskoletne realizacije. Glavni vzrok, da pogodba ni bila sklenjena, je v tem, da so bile zahteve bolnice večje kot pa ponudba zavoda. Ponudba zavoda je bila v letošnjem letu vsem zdravstvenim zavodom in ustanovam v višini zmogljivosti dohodkov zavoda za so-

cilano zavarovanje. Ker pa se zdravstveni zavodi niso strinjali s to ponudbo, so ti pooblastili zdravstveni center, da sproži na arbitražnem sodišču pravni spor. Dokler je trajal ta spor, ni bilo mogoče skleniti pogodb. Arbitražna je sedaj ta spor že rešila, vendar ta rešitev za jeseniško splošno bolnico ni ugodna, ker ne priznava v celoti njihovih zahtev. Zahteve jeseniške bolnice so bile v glavnem zelo realne, zato se ta rešitev arbitraže zdrav-

stvenim delavcem bolnice zdi nepravilna. Sicer jim je arbitražna dala nasvet, naj skušajo pri sklenitvi pogodbe z Zavodom za socialno zavarovanje doseči ugodnejši način plačevanja zdravstvenih storitev, seveda pa je to odvisno od razpoložljivega denarja, s katerim razpolaga zavod. Zdravstveni delavci jeseniške bolnice so tudi kritizirali primarno delitev denarja zavoda, ki je pod poprečjem Slovenije. Po njihovem mnenju bi morala biti ta delitev v razmerju 72 proti 28 v korist zdravstvenega varstva, sedaj pa je 68 proti 32. Arbitražna o tem razmerju ni razpravljala.

Delavski svet je podrobno obravnaval finančna poročila, vendar ni mogel najti prave-

ga načina, kako sanirati primanjkljaj. Sprejet je bil sklep, da se ustavi izplačevanje nadur zdravstvenemu osebju, ki so bile zaradi pomankanja zdravstvenega kadra potrebne. V kolikor ne bi uspeli skleniti boljše pogodbe z zdravstvenim zavodom, bo verjetno potrebno zmanjšati za določen odstotek tudi osebne dohodke, da bi vsaj delno krili izgubo.

Delavski svet je v nadaljevanju svoje seje razpravljala tudi o delni rekonstrukciji bolnice. Obravnavali so investicijski program. Najbolj nujno je sedaj napraviti prostore za rentgen, katerega so dobili od zdravstvenega doma Jesenice, zato imajo v glavnem zagotovljen denar. V prihodnjem letu pa morajo začeti z obnovo in povečanjem kuhinje in kurilnice, saj ta dva objekta ne ustrezata več današnjemu obsegu in potrebam bolnice, vendar bo potrebno za to dobiti denarno kritje.

Zdravstveni delavci so v razpravi poudarili, da pri nudenju zdravstvene pomoči bolnikom ni primaren denar, ampak humana zavest, da jim čimprej vrnejo zdravje in da se vrnejo nazaj v proizvodnjo. Seveda pa je za normalno delo potrebno ime- ti tudi ustrezno denarno kritje. Po dvajsetih letih obstoja jeseniška bolnica letos prvič izkazuje negativno poslovanje. V teh letih je bolnica mnogo naredila za zdravje zavarovancev in je dobila tudi potreben ugled. Zdravstveni kader se bo še nadalje trudil, da kvaliteta zdravstvenih uslug ne bo padla, bori se bo še nadalje za znižanje stroškov, seveda pa to ne sme iti na škodo oskrbovancev.

T.

Intenzivne priprave na proslavo srebrnega jubileja republike in 50-letnice bojev za severne meje

Na območju vse občine, v šolah in na terenu, se pripravljajo na proslavo 25-letnice rojstva nove Jugoslavije in 50-letnice bojev za severne meje. Posebno intenzivne so priprave na Jesenicah za centralno proslavo obeh pomembnih jubilejev in za razstavo 50 let bojev za severne meje. Na centralni proslavi, ki bo 28. novembra in bo zasnovana po posebnem scenariju, bodo predvidoma sodelovali: mladinski zbor srednjih šol, recitatorski zbor osnovne šole Tone Čufar, recitatorji gledališča Tone Čufar, ansambel narodnih plesov in pesmi DPD Svoboda Tone Čufar, fanfaristi pihalnega orkestra železarjev in pevci solisti. Razstavo, ki bo odprta prav tako 28. novembra, pa pripravljata tehniški muzej Železarnice, oddelk delavskega gibanja in NOB v sodelovanju z Filialističnim društvom Jesenice.

Letos se prvič tudi na poseben način vključujejo v proslavljanje tudi delovne organizacije v občini. Trgovsko podjetje ZARJA bo odstopilo del poslovnih prostorov v novozgrajenem trgovsko-poslovnem objektu poleg gimnazije za razstavo. Trgovsko podjetje ROZCA in hotel POSTA pa sta pobudnika za to, da bi vse gospodarske organizacije denarno podprle srečanje političnih delavcev, obveščevalcev in kurirjem iz obdobja NOB, ki bo 29. novembra v Planini pod Golico in da bi sploh kakorkoli pomagali pri proslavljanju obeh pomembnih jubilejev.

Poleg omenjenih prireditelj bo tudi likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar v tem času priredila že tradicionalno kolektivno razstavo likovnih del v počastitev obeh jubilejev, v domu družbenih organizacij na Javorniku pa bo od 27. novembra do 8. decembra republiškega razstava PIONIRSKI FOTO 1968.

Stanovalci na Bokalovi naj bodo za zgled

V okvirnem programu Turističnega društva Jesenice je posvečena posebna skrb tudi urejanju že obstoječih parkov in nasadov, obenem pa se je, posebno v novem stanovanjskem naselju na Plavžu, pokazala potreba po novih zelenih površinah. Hortikulturno društvo na Jesenicah si že vsa leta prizadeva, da bi naše mesto dobilo čimveč zelenja, grmičevja in rož, ki so v ponos in okras vsakemu kraju. O delu, problemih in načrtih samega društva je na naša vprašanja odgovarjal predsednik inž. Janez PŠENICA.

»Kaj obsega vaš program?»

»Letos smo se posvetili ureditvi parkov in nasadov. Imeli smo dosti dela z naročili, predvsem pa s samim oskrbovanjem. Ker še nimamo svoje ekipe, ki bi prevzela skrb za urejevanje, smo morali najeti neko vrtnarsko skupino, ki pa je delo dobro opravljala. Naslednje leto bomo nabavili dva moderna kosilna stroja, ki sta nujno potrebna. Vsako leto posadimo poprečno 8000 do 9000 rastlin, zato bomo zaposlili tudi vrtnarja in tako zagotovili redno oskrbo. Naš lokal je redno odprt in oskrbuje prebivalstvo z vrtnarskim materialom. Za ureditev stanovanjskega centra na Plavžu smo za prihodnje leto naročili čez 600 vrtnic in ko bo podjetje Kovinar čez zimo opravil z delom, jih bomo zasadili okoli novih stolpnice, v Bokalovi ulici in v samem centru. Pet hišnih svetov novih stanovanjskih blokov v Bokalovi ulici nam je predlagalo, da bi sami prispevali denar za ureditev okolice, ker v prvem letu še nimajo na skrbi raznih popravil. Vsekakor je to posnemanje vreden predlog in mnogi hišni sveti bi nam s tako odločitvijo mnogo pomagali in s tem pospešili naše delo.«

»Kdaj ste začeli z realizacijo svojega programa?»

»Prejšnja leta je Hortikulturno društvo Jesenice začelo z delom šele v spomladanskih mesecih, letos pa smo se odločili, da že zdaj začnemo delno uresničevati svoj program. Izkušnje prejšnjih let so namreč pokazale, da jeseni mnogo lažje in hitreje nabavimo ves material, ker ga spomladi zaradi velike-

ga povpraševanja navadno zmanjka. Tako bomo polovico programa realizirali jeseni, polovico pa spomladi.«

»Koliko članov šteje društvo? Ali pripravljate kakšne izlete in predavanja?»

»Društvo šteje čez 700 članov in letos smo organizirali izlet v Svico, kjer smo si ogledali nekaj vrtnarij. Že sedaj pa zbiramo denar za večji izlet v Holandijo, ki naj bi bil drugo leto. Naše območje dela sega od Žirovnice do Gozd Martuljka in iz teh krajev je tudi veliko naših članov. Drugo leto bomo težišče našega dela pred-

vsem v Kranjski gori in drugih turističnih krajih, ki so zelo zanemarjeni, ker ni enotnega načrta za ureditev kraja. Vsako gostinsko podjetje si namreč po svoje zamišlja ureditev okolice. Naš cilj pa je, da je vsak objekt vsaj osnovno zasejan — s trato, drevjem in grmovljicami.

S predavanji bomo začeli konec novembra in jih prirejali vsakih 14 dni. Naša predavanja so bila v preteklih letih zelo dobro obiskana, saj je bilo na vsakem predavanju več kot sto ljudi. Tudi letos se bomo potrudili, da bodo predavali samo strokovnjaki in prikazovali zares dobre diapozitive.

Pri našem delu pa upamo na pomoč in razumevanje vsega prebivalstva, saj je prav od njih v veliki meri odvisen tudi naš uspeh.«

Darinka Sedej

Brezuspešna poizvedovalna akcija v gorah

Izredno lepo jesensko vreme v drugi polovici oktobra je privabilo v naš lep planinski svet izredno veliko domačih in tujih ljubiteljev ter obiskovalcev gora. Pestra paleta jesenskih barv in jasni dnevi so bogato nagradili pozne ljubitelje in obiskovalce gora. Kljub temu, da so bile naše visokogorske planinske postojanke že zaprte, je hitelo v planinski svet veliko domačih in tujih izletnikov, turistov in planincev; tudi pesem klinov in kladiva je v mesecu oktobru še odmevala iz naših sten.

V tednu od 21. do 27. oktobra, točno v četrtek, 24. oktobra sta prišla v čudovito dolino Vrat pod mogočno severno steno Triglava tudi zakonca inž. Robert Styx in njegova žena Elfriede z Dunaja. Triglav, ki se je kopal v bogati jesenski luči, ju je navdušil, da sta takoj po kratkem počitku v Aljaževem domu odhitela dalje, žal v neznano smer. Na parkirnem prostoru pri Aljaževem domu sta pustila svoj osebni avtomobil. Po nekaj dneh je avto še vedno stal sam v bližini Aljaževega doma, kar je zbudilo sum. Takoj je bila mobilizirana gorska reševalna služba iz Bovca, Trente, Bohinje, Radovljice, Jesenic, Mojstrane in Kranjske gore. V zadnjih dneh oktobra in prve dni novembra so reše-

valci temeljito pregledali vse triglavske doline in vse poti, ki vodijo proti Triglavu in v dolino. Plezalci in alpinisti iz Mojstrane so pregledali tudi lažje in težje plezalne smeri v severni triglavski steni. V petek, soboto in nedeljo pa so se začeli zanimati za usodo pogrešanih Dunajčanov tudi gorski reševalci iz Celovca, Borovelj in Beljaka. Kljub skrajno neugodnemu viharnemu in deževnemu vremenu v gorah so naši in avstrijski reševalci temeljito pregledali ves gorski svet od Lepene prek Trente, Vršiča, Prisojnika in Razorja, Kriške pode, Stenar, Križ, Krnico, dolino Vrat in Kot. V tej obširni poizvedovalni akciji, ki pa je žal ostala brezuspešna, je sodelovalo poleg številnih naših gorskih

reševalcev, še 32 avstrijskih gorskih reševalcev iz Beljaka, Celovca in Borovelj.

Požrtvovalni gorski reševalci so v skupni natančni poizvedovalni akciji storili vse, da bi dobili kakršnokoli sled za pogrešanima zakoncema Styx z Dunaja.

Na vseh poteh proti Triglavu smo v zadnjih dneh lahko videli gorske reševalce iz Trente, Kranjske gore, Bohinje, Radovljice, Jesenic in Mojstrane, kako kljub strašnim viharjem, snežnim metem in dežju nenehno in vztrajno iščejo kakršnokoli sled za pogrešancema. Več dnevna akcija naših in avstrijskih gorskih reševalcev je ostala brezuspešna. V gorah je zapadel nov sneg in nadaljnje iskanje ter poizvedovanje za pogrešancema je ostalo brezuspešno.

Naši gorski reševalci trenutno čakajo nadaljnjih navodil z Dunaja, Celovca ali Beljaka ali pa od naših oblasti, da bodo odšli na novo akcijo v zasnežene in viharne gore.

Žuro

	(v 000 din)
Specifikacija invest. vlaganj za dokončanje investicij v teku (47. natečaj)	Neizkor. del odobr. kred.
5. OTKR	3.200
Oprema za preizkušanje in kontrolo proizv.	
6. TRANSPORT IN SKLADIŠČA	600
Kanalizac. odpad. vod pri težki progi valj., spec. vozila za ingote	
7. ENERGETIKA	2.570
Povečanje butan-propan naprava; kondenz. bat. 6 MVA, 20 KV	
8. LIVARNA	2.000
Transfor. postaja za croning; cromatig za školjkasti liv	
9. VZMETARNA	2.230
Peč za žarenje; el. peči za kaljenje; kalilni bobni; ogrevalna peč; preizkuševalni stroji; stiskalnice za ravnanje; odpravljanje	
10. OSTALO	3.772
Transportni stroški, projekti, odškodnine, zavarovanje, nadzor., itd., itd.	
Železarna Štore	
SKUPAJ — neizkoriščeni del kredita	94.919
1. ELEKTROPLAVŽ IN AGLOMERACIJA	6.362
Ker se izgradnja TH-2 peči prenese na čas po 1975. letu, se predvideva v 1. fazi samo zaokrožitev investicij na aglomeraciji in rudnem dvoru ter plačilo obveznosti po sklenjenih pogodbah za TH-2 peč	
2. JEKLARNA	28.359
Plačilo obveznosti po že sklenjenih pogodbah za elektroobložno peč (domači in inozemski del), žerjave ter dodatne obveznosti za konti napravo, halo s temelji ter stroški za energetske vire	
3. VALJARNA	13.392
Poravnati je treba obveznosti za uvozno opremo in dokončati halo, temelje valjarniških naprav, Ø 550, 300 in 250, montirati uvozno opremo, kakor tudi domačo elektroopremo in TPO v valj.	
4. LIVARNA VALJEV IN KOKIL	5.030
Sklenjena je že pogodba za uvozno opremo; industrijsko peč, plamenice pripravo peska in termično obdelavo surovih valjev	
5. OBDELOVALNICA VALJEV	24.005
V izdelavi je jeklena konstrukcija hale, naročeni so obdelovalni stroji in del manjše opreme z energetskimi instalacijami	
6. ENERGETSKI OBJEKTI	13.426
Elektroenergija: dokončati centralno transformatorsko postajo Plin: dela so v teku na glavnem plinovodu in razvodnem omrežju, v izgradnji so plinske instalacije za novo livarno in valjarno Voda: v izgradnji je črpališče za industrijsko vodo Štore II, dovod in zajetje industrijske vode se bo gradilo v 1969, v končni fazi pa je predvidena oskrba iz akumulacije TRATNA Mehčana voda: omehčevalna naprava v črpalnici Dovod pitne vode: je v izvajanju Zrak: montaža kompresorjev Ingersoll in razvod komprimiranega zraka Mazut: strojnica mazutne postaje, razvodne instalacije so v izdelavi Para: montaža parnega kotla v Štorah I in nova kotlarna v Štorah II z razvodom	
7. POMOŽNI OBJEKTI	3.510
Dokončati je treba kanalizacijo, industrijske tire in ceste ter nabaviti vagone, kamione, itd.	835
8. LIVARNA SPECIALNE LITINE	
Dokončanje obrata, da se bo pričelo s poskusno proizvodnjo (avgust 1968)	

Integralni razvojni program slovenskih železarn

V današnji in prihodnji številki vam bomo v posebni prilogi posredovali elaborat o integralnem razvojnem programu slovenskih železarn, ki ga je s sodelovanjem Gregorja Klančnika, direktorja železarne Ravne in ob usmerjanju in soglasnosti koordinacijskega odbora, ki ga poleg dipl. inž. Matevža Hafnerja sestavljajo vsi trije direktorji slovenskih železarn, izdelala komisija: Jelka Vidali, dipl. oec., železarna Jesenice, Janez Ferme, dipl. oec., železarna Štore in Vasilij Terseglav, direktor APS železarna Ravne.

Iz elaborata smo izpustili le nekaj tabel, ki podrobno razčlenjujejo posamezna stanja in pokazatelje, ker smo menili, da bo sumarni prikaz teh razčlenjenih tabel za naše bralce zadoščal. Bralci pa, ki se želijo seznaniti s podrobnimi tabelami, si lahko le-te ogledajo v elaboratih, ki jih imajo vsi člani centralnih samoupravnih organov in vodilni delavci v Železarni.

Ker je integralni investicijski program najvažnejša sestavina združevanja slovenskega jeklarstva, bodo o njem še razpravljali samoupravni organi Železarn in drugi dejavniki, menimo pa, da bo razprava uspešna le tedaj, če bodo v razpravi sodelovali tudi ostali neposredni proizvajalci in zato bomo elaborat skoraj v celoti tudi objavili.

1. Uvod

Integralni razvojni program slovenskega jeklarstva je osnovni sporazum, ki pogojuje združevanje železarn Jesenice, Ravne in Štore v enotno delovno organizacijo. Izdelan je na podlagi »Zasnove integracije slovenskih železarn«, medsebojnega dogovarjanja in podrobno obdelanega programa specializacije in obsega proizvodnje.

Integralni investicijski program predvideva:

- učinkovitejše in gospodarsko smotrnejše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti,
- boljše obvladovanje tehnološkega postopka,
- višje izplene in boljšo kvaliteto proizvodnje ob nižjih poslovnih stroških,
- višjo stopnjo predelave izdelkov.

Za doseg te smotrov na podlagi podrobnega obdelanega načrta specializacije proizvodnje, ki je sestavni del integralnega programa, predvideva:

- nadaljevanje in novo dinamiko gradnje objektov po kreditih 47. natečaja JIB,
- dodatna investicijska vlaganja, namenjena za izpopolnitev, medsebojno usklajitev in razširitev osnovnih in predelovalnih obratov.

Integralni razvojni program obsega:

- opis sedanjega stanja naložb po 47. natečaju JIB,
- dinamiko nadaljevanja investicij po kreditih 47. natečaja,
- opis in stroške dodatnih investicijskih naložb,
- predvideno dinamiko povečevanja proizvodnje po količini in vrednosti,
- izračun potrebnih obratnih sredstev,
- obseg in dinamiko medsebojnega blagovnega prometa,
- prikaz celotnega dohodka s strukturo cene in predvidenim obsegom ter delitvijo dohodka.

V zadnjem poglavju je izdelan prikaz razpoložljivih sredstev in obveznosti tako posameznih podjetij kakor združenega podjetja v obdobju do leta 1975, ko naj bi predvideni integracijski razvojni program bil realiziran.

Iz tabelarnega pregleda (Tab. VIII/7), ki je priložen elaboratu in je sestavljen po veljavnih pogojih kreditnih pogodb, se vidi, da bo integrirano jeklarstvo do leta 1971 akumuliralo premalo sredstev za pokrivanje svojih obveznosti. Leta 1972 se bo prvič pojavil presežek, ki se bo v naslednjih letih stopnjeval, že leta 1973 pa naj bi dosegel tak obseg, ki bo omogočil dodatno razširjeno reprodukcijo slovenskega jeklarstva. Iz tega sledi, da položaj slovenskih železarn ni tako slab, da se ob integriteti proizvodnje ne bi mogel izboljšati do akumulativnosti te poslovne dejavnosti.

Če ne bodo sprejete zahtevane olajšave, bodo, kot je razvidno iz zbirnega pregleda integralnega razvojnega programa železarn Jesenice, Ravne in Štore, leta 1968, 1969, 1970 in 1971 kritična. Podjetja v tem obdobju iz lastnih sredstev amortizacije in dohodka ne bodo mogla pokrivati nastalih obveznosti. Rešitev tega problema je možna:

1. z zmanjšanjem družbenih davkov,
2. s podaljševanjem odplačilnih rokov investicijskih kreditov,
3. z odobritvijo premostitvenih kreditov.

Tretja varianta, ki za železarne ni najbolj ugodna, saj dodatno povečuje stroške investicijskih naložb, bi se smela rešiti le s krediti, daljšimi od treh let, s tem da se vračanje prične leta 1972.

Integralni investicijski program je najvažnejša sestavina združevanja slovenskega jeklarstva, zato bo moral biti predmet obravnave v delovnih organizacijah na Jesenicah, Ravnah in v Štorah ter končno obravnavan v delavskih svetih teh delovnih organizacij. Šele takrat, ko bodo delavski sveti vseh treh železarn z enotnim besedilom sprejeli integralni načrt razvoja, bo odprta možnost za združitev slovenskega jeklarstva.

II. Sedanje stanje poteka in predvideno dokončanje rekonstrukcije podjetij po odobrenih investicijskih programih

(47. natečaj)

Sedanje rekonstrukcije v vseh treh slovenskih železarnah — železarni Jesenice, Ravne in Štore, potekajo na osnovi leta 1961 odobrenih investicijskih programov. Ti investicijski programi posameznih železarn so bili izdelani skladno z razpisom 47. natečaja za razširitev kapacitet črne metalurgije, objavljenem v Uradnem listu SFRJ, št. 22/61 od 7. VI. 1961. Investicijski elaborati so bili usklajeni z zveznim načrtom povečanja kapacitet proizvodnje jekla v Jugoslaviji, ki predvideva po končani rekonstrukciji vseh, pri 47. natečaju udeležnih železarn proizvodnjo 3,2 milij. ton surovega jekla letno.

Izdelane investicijske elaborate je odobrila revizijska komisija takratnega sekretariata za industrijo zveznega izvršnega sveta SFRJ s svojimi odločbami.

Kreditiranje rekonstrukcij vseh navedenih treh železarn je prav tako odobrila Jugoslovanska investicijska banka na sejah svojega upravnega odbora.

Z investicijskimi programi in iz teh v kreditne pogodbe preneseni roki izgradnje so predvidevali dokončanje rekonstrukcij:

- do 1. II. 1966 — za železarno Jesenice,
- do 1. VII. — za železarno Ravne,
- do 1. II. 1967 — za železarno Štore.

Kakor je znano, pa rekonstrukcija v nobeni od treh železarn ni potekala oziroma ne poteka po načrtani dinamiki, kot so to predvidevali investicijski programi in na osnovi teh sklenjene kreditne pogodbe med investitorji in Jugoslovansko investicijsko, oziroma Splošno gospodarsko, sedaj Kreditno banko in hranilnico Ljubljana.

Znani so tudi vzroki za to, ki so za vse tri železarne v osnovi isti. Med glavnimi so:

— zavlačevanje sklenitve kreditnih pogodb, v posameznih primerih tudi do 22 mesecev po načelni odobritvi kreditiranja od strani upravnega odbora Jugoslovanske investicijske banke,

— po odobritvi kreditiranja spremenjeni odnosi med zveznimi sredstvi (bivši OIF) in udeležbo od 90 : 10 na 65 : 35, to razmerje pa se je zaradi podražitev še poslabšalo in znaša danes v poprečju za vse tri železarne skupaj 49,7 : 50,3 v korist udeležbe, ki jo predstavlja jo republiška sredstva kredita SGB, sedaj KBHL in lastna sredstva podjetij,

— v času izgradnje, zlasti pa po uveljavitvi gospodarske reforme (julij 1965) nastale spremembe, ki so imele za posledico povečanje prvotnih predračunskih vrednosti,

— zniževanje v investicijskih programih predvidenih letnih tranš koriščenja kreditov,

— prepočasno izdajanje komercialnih soglasij in preusmerjanje uvoza opreme.

Celotna problematika s tem v zvezi je dokumentirana in razčlenjena za vsako železarno posebej v aneksih, ki so jih bile posamezne železarne primorane izdelati k prvotnim investicijskim programom.

Kot je razvidno iz poglavja II, ki obravnava sedanje stanje poteka investicijskih naložb po odobrenih investicijskih programih in njihovo dokončanje, bodo odobreni investicijski krediti pri danes vidni situaciji izkoriščeni:

— v železarni Jesenice v teku leta 1968, z dokončanjem fizičnega obsega gradnje v letu 1969,

— v železarni Ravne v letu 1970,

— v železarni Štore v letu 1970 oziroma 1975, pri čemer je pri tej železarni potrebna naslednja obrazložitev:

Leta 1961 izdelani in odobreni investicijski program v okviru celotne rekonstrukcije predvideva tudi gradnjo druge TH peči in nove topilnice. Integralni program skladno z »Zasnovo integracije slovenskih železarn«, izdelano aprila letos, ugotavlja, da bodo do leta 1975 zmogljivosti za proizvodnjo surovega jekla na Jesenicah in Ravnah zadostovale za celotno integrirano podjetje. Zato predvideva gradnjo nove topilnice v Štoreh potem, ko bi nastala potreba po večji količini surovega jekla. Tudi montaža druge TH peči se po tem programu premakne na 1975. leto, ko se predvideva, da bo večja proizvodnja surovega železa ekonomsko upravičena.

S to modifikacijo, oziroma časovno obrazložitvijo določenih vlaganj v osnovna sredstva po že odobrenih investicijskih programih posameznih železarn, se te investicije v celoti vključujejo v specializirani proizvodni program enotnega podjetja. Z drugimi besedami — že dokončane rekonstrukcije železarne Jesenice po odobrenem investicijskem programu ter investicije, ki so v teku tako v železarni Ravne kot Štore z navedenimi časovnimi premiki — so usklajene in so sestavni del enotnega investicijskega programa združenega podjetja.

V naslednjem je v obliki tabelarnih pregledov s potrebno obrazložitvijo prikazano sedanje stanje poteka in predvideno dokončanje vseh investicijskih del, ki so v teku po posameznih podjetjih. Navedeni podatki zajemajo:

1. višino odobrenih dolgoročnih kreditov in lastnih sredstev za odobrene rekonstrukcije posameznih podjetij skupaj z vsemi priznanimi podražitvami, ločeno za osnovna in obratna sredstva (tab. pregledi — točka 1),

2. stanje koriščenja odobrenih kreditov in lastnih sredstev na dan 31. XII. 1967 (tab. pregledi — točka 2),

3. višino lastnih sredstev podjetij, vročenih pri KBH Ljubljana do 31. XII. 1967; iz teh sredstev se formira del letnih tranš KBHL za rekonstrukcijo podjetij (tab. 3),

4. stanje interkalarnih obresti na dan 31. XII. 1967 (tab. 4),

Po sklenjeni kreditni pogodbi bi morala biti rekonstrukcija železarne Ravne in Štore zaključena v letu 1966. Današnje dejansko stanje izkoriščenosti kreditov in vzporedno s tem stanje izgradnje je odraz dodeljevanja letnih tranš kreditorjev, ki niso v skladu s pogodbeno dinamiko.

7. Predvidena dinamika dokončanja investicij v teku

(Letne tranše od leta 1969 dalje za dokončanje investicij po 47. natečaju)

Železarna Ravne

(v 000 din)

	Neizk. del kr. 1. I. 69.	Dinamika koriščenja — Letne tranše					
		1969	1970	1971	1972	1973	1974
Osn. sr.	67.356	33.800	23.000	10.556			
Obr. sr.	9.400	6.000	3.400	—			
Skupaj	76.756	39.800	26.400	10.556	—	—	—

Pri tej dinamiki bi bil fizični obseg investicij zaključen v letu 1970.

Železarna Štore

Osn. sr.	94.919	38.688	19.739	4.000	3.000	2.000	22.000	5.492
Obr. sr.	16.030	—	10.000	6.030	—	—	—	—
Skupaj	110.949	38.688	29.739	10.030	3.000	2.000	22.000	5.492

Po tako izdelani dinamiki bi bil fizični obseg investicijskih vlaganj v železarni Štore po odobrenem programu, z izjemo druge TH peči, montaža katere se po zasnovah integracije prenese na čas po letu 1975 in jeklarne, ki naj bi bila predvidoma zgrajena v letu 1974, zaključen v letu 1970.

Vsa v tabelarnih pregledih navedena vlaganja v višini neizkoriščenega dela kreditov za osnovna sredstva, prikazana v sumarni obliki za vsak obrat posebej, so identična specifikacijam odobrenih investicijskih programov. Pri železarni Štore so predvideni v primerjavi s programsko dinamiko skladno z zasnovo o integraciji le časovni premiki za montažo druge TH peči po letu 1975 in izgradnjo jeklarne v letu 1974.

Dokončanje vseh v že odobrenem investicijskem programu (47. natečaj) predvidenih del, je pogoj in temelj, na katerem je grajena tako zasnova integracije kakor tudi smer in delež posameznih železarn v perspektivnem razvoju in specializaciji proizvodnega programa bodočega združenega podjetja.

Sumarne specifikacije investicijskih vlaganj v osnovna sredstva po posameznih železarnah na dan 31. 12. 1968 neizkoriščenega dela kreditov za rekonstrukcijo po 47. natečaju so naslednje:

Železarna Ravne

(v 000 din)

Specifikacija invest. vlaganj za dokončanje investicij v teku (47. natečaj)	Neizkor. del odobr. kred.
SKUPAJ — neizkoriščeni del	67.356
1. TOPILNICA	5.625
EL peč št. II; tečajne razlike pri anuitetah za el. peči; tlaki v topilnici; oprema žerjavov; industrijski tiri	
2. VALJARNA	27.285
Montaža meh. in el. opreme težke proge; postavitve glob. peči; montaža kleščnega žerjava; postavitve konti žarilne peči; stružnica za valje; anuitete za težko progo in globinske peči	
3. KOVACNICA	12.303
Podaljšanje obstoječe lope; postavitve 3 kom. žarilnih in ogrevalnih peči; kovaški manipulator in adjustažni stroji	
4. REMONTNE DELAVNICE	7.771
Obdelovalni stroji	

Osnovna in obratna sredstva — skupaj

Jesenice	12,503.600	18,131.200	1,030.600	31,665.400
Ravne	21,101.000	25,765.000	463.200	47,329.200
Store	18,123.000	12,000.000	6,253.000	36,376.000
SKUPAJ	51,727.600	55,896.200	7,746.800	115,370.600

Od predvidenih naložb v osnovna sredstva v tekočem letu 1968 (104,220.100 N din) odpade 93,825.900 N din ali 90 % na objekte 114. panoge in 10,394.200 N din ali 10 % na objekte 117. panoge. Navedeno koriščenje odobrenih investicijskih kreditov je v tekočem letu 1968 v skladu z izdelanimi letnimi investicijskimi načrti posameznih železarn in prilagojeno višini možnih letnih tranš KBH skupno z vročenimi sredstvi posameznih železarn.

6. Ostanek neizkoriščenih investicijskih kreditov na dan 31. decembra 1968

Ostanek neizkoriščenih kreditov na dan

31. 12. 1968 rezultira iz pregleda odobrenih investicijskih kreditov (točka 1) že izkoriščenih sredstev do 31. 12. 1967 (točka 2) in predvidenih tranš za tekoče leto 1968 (točka 5).

Ta pregled, na dan 31. XII. 1968 še neizkoriščenih kreditov, ločeno za posamezna podjetja, posebej za osnovna in obratna sredstva ter po virih financiranja, je izdelan v tabelarnem pregledu 6 (6.1, 6.2 in 6.3), ki je priložen elaboratu.

Sumarni izvleček iz teh tabelarnih pregledov je naslednji:

Osnovna sredstva (N din)				
Podjetje	Odobrena sredstva	Koriščeno do 31. XII. 1967	Tranša za 1. 1968	Ostane do konca izgr.
Jesenice	468,601.000	439,880.100	28,720.900	—
Ravne	239,097.681	132,618.800	39,123.200	67,355.681
Store	219,987.000	88,692.000	36,376.000	94,919.000
Skupaj	927,685.681	661,190.900	104,220.100	162,274.681
Obratna sredstva				
Jesenice	27,270.000	24,325.500	2,944.500	—
Ravne	30,958.700	13,353.100	8,206.000	9,399.600
Store	17,701.000	1,671.000	—	16,030.000
Skupaj	75,929.700	39,349.600	11,150.500	25,429.600
Osnovna in obratna sredstva skupaj				
Jesenice	495,871.000	464,205.600	31,665.400	—
Ravne	270,056.381	145,971.900	47,329.200	76,755.281
Store	237,688.000	90,363.000	36,376.000	110,949.000
Skupaj	1.003,615.381	700,540.500	115,370.600	187,704.281

Iz prikazanega sledi, da bo železarna Jesenice v letu 1968 v celoti izkoristila odobrena investicijska sredstva in v tem letu tudi finančno zaključila rekonstrukcijo podjetja po odobrenem investicijskem programu v okviru

47. natečaja za povečanje kapacitet črne metalurgije.

Pri železarni Ravne in Store bo ob koncu letošnjega leta stanje izkoriščenosti investicijskih kreditov, izraženo v odstotkih, naslednje:

Železarna Ravne				
	Odobrena sredstva	Do 31. 12. 1968 izkoriščena sredstva	Izkor. kred. na dan 31. 12. 1968	Ostane do konca izgradnje
Osn. sred.	239,097.681	171,742.000	71,8 %	28,2 %
Obrat. sred.	30,958.700	21,559.100	69,6 %	30,4 %
SKUPAJ	270,056.381	193,301.100	71,6 %	28,4 %
Železarna Store				
Osnov. sred.	219,987.000	125,068.000	58,8 %	43,2 %
Obrat. sred.	17,701.000	1,671.000	9,4 %	90,6 %
SKUPAJ	237,688.000	126,739.000	53,3 %	46,7 %

Kakor je razvidno, bo železarna Ravne predvidoma do konca letošnjega leta izkoristila približno 3/4 od odobrenih investicijskih

kreditov, železarna Store pa bo do konca leta 1968 izkoristila vsega polovico odobrenih investicijskih kreditov.

5. predvideno koriščenje investicijskih kreditov v letu 1968 (tab. 5),

6. ostanek neizkoriščenih investicijskih kreditov na dan 31. XII. 1968 (tab. 6),

7. dinamiko izgradnje — potrebne letne tranše še neizkoriščenega dela investicijskih kreditov — od 1. I. 1969 dalje, za dokončanje investicij v teku,

8. pregled še preostalih investicijskih naložb od 1. 1. 1969 dalje za dokončanje po 47. natečaju odobrenih investicijskih naložb v osnovna sredstva.

Zaradi boljše preglednosti podrobno razčlenjenih podatkov v zgoraj navedenih tabelarnih pregledih so v naslednjem izdelani še glavni sumarni izvlečki najvažnejših pokazateljev s potrebno utemeljitvijo.

1. Pregled odobrenih dolgoročnih kreditov za rekonstrukcijo podjetij

Ta pregled je po posameznih železarnah in pogodbah, posebej za osnovna in obratna sredstva, virih financiranja itd., izdelan v tabelarnih pregledih 1. (1.1, 1.2 in 1.3) priloženih elaboratu. Zaradi boljše preglednosti pa so v naslednjem podani še sumarni izvlečki iz teh podrobno razčlenjenih tabel. Višina odobrenih dolgoročnih kreditov skupno z lastnimi sredstvi za rekonstrukcijo podjetij po 47. natečaju, ki so v teku, znaša za vse tri železarne skupno:

— za osnovna sredstva	927,685.681 N din
— za obratna sredstva	75,929.700 N din
— S k u p a j	1.003,615.381 N din

Razčlenitev te vsote po posameznih podjetjih in virih financiranja je naslednja:

Osnovna sredstva (v N din)				
Podjetje	Jugoslovanska inv. banka	K. B. H. Ljubljana	Lastna sredstva podjetja	SKUPAJ
Jesenice	230,453.387	189,600.000	48,547.613	468,601.000
Ravne	126,487.266	105,508.105	7,102.310	239,097.681
Store	96,423.000	103,662.000	19,902.000	219,987.000
SKUPAJ	453,363.653	398,770.105	75,551.923	927,685.681
Obratna sredstva				
Jesenice	17,725.500	3,500.000	6,044.500	27,270.000
Ravne	16,316.150	8,910.550	5,732.000	30,985.700
Store	11,506.000	6,195.000	—	17,701.000
SKUPAJ	45,547.650	18,605.550	11,776.500	75,929.700
Osnovna in obratna sredstva skupaj				
Jesenice	248,178.887	193,100.000	54,592.113	495,871.000
Ravne	142,803.416	114,418.655	12,834.310	270,056.381
Store	107,929.000	109,857.000	19,902.000	237,688.000
SKUPAJ	Din 498,911.303 % 49,70	417,375.655 41,60	87,328.432 8,70	1003,615.381 100,0

Razen navedenih lastnih sredstev podjetij so lastna sredstva zapopadana tudi v kreditu KBHL, ker vsa tri podjetja vročajo del svojih sredstev pri KBHL. Višina vročenih sredstev

je razvidna iz tabelarnega pregleda 3. Pri rekonstrukciji slovenskih železarn predstavljajo zvezna sredstva 49,7 % in udeležba 50,3 % od skupne predračunske vrednosti.

Osnovna sredstva po panogah dejavnosti

Panoga	Jugoslovanska inv. banka	K. B. H. Ljubljana	Lastna sredstva podjetja	SKUPAJ
114. panoga	433,341.653	367,294.105	52,100.223	852,735.981
117. panoga	18,244.000	28,428.000	—	46,672.000
Jeklolivarna Ravne*	1,778.000	3,048.000	3,549.700	8,375.700
Livarna Store	—	—	19,902.000	19,902.000
SKUPAJ	453,363.653	398,770.105**	75,551.923	927,685.681

* Kredit JIB za jeklolivarno železarne Ravne niso sredstva bivšega OIF, temveč bančna sredstva Jugoslovanske investicijske banke.

** V kreditu KBH so vključena tudi pri tej banki do 31. XII. 1967 vročena sredstva železarn v znesku 146,859.595 N din, kar je podrobneje opisano v odstavku 3.

Iz gornje tabele je razvidno, da predstavljajo objekti 114. panoge 92 % in objekti 117. panoge 8 % celotnih osnovnih sredstev.

V detajliranih tabelarnih pregledih (1) o višini odobrenih investicijskih kreditov, ki so priloženi elaboratu, so sredstva tako Jugoslovanske investicijske banke kot KBH Ljubljana razčlenjena še po posameznih kreditnih pogodbah z navedbo kreditnih pogojev, to je roka vračanja kredita in obrestne mere.

Rok vračanja kreditov JIB znaša za železarno Jesenice 15 let pri obrestni meri 5 oziroma 6,5 %. Za železarno Ravne in Store 10 let

pri obrestni meri od 5 % do 7 %, odvisno od višine kredita. Rok vračanja kredita iz bančnih sredstev JIB (jeklolivarna železarne Ravne) znaša 3 leta z obrestno mero 7 %. Pri KBH Ljubljana je vračilni rok enoten — 8 let z obrestno mero od 7 % do 8 %.

Rok vračanja komercialnih kreditov inozemskih dobaviteljev znaša 5 let pri obrestni meri 5,25 % oziroma 6 %.

Brez sodelovanja bančnih kreditov je bila v okviru sedanje rekonstrukcije slovenskih železarn

leznar grajena v železarni Štore livarna specialne litine iz lastnih sredstev podjetja.

2. Stanje koriščenja odobrenih kreditov na dan 31. decembra 1967

Od odobrenih investicijskih kreditov in lastnih sredstev za rekonstrukcijo posameznih podjetij so bila na dan 31. 12. 1967 po posameznih železarnah in virih financiranja izkoriščena naslednja sredstva:

Osnovna sredstva (N din)			
Podjetje	Jugoslovanska inv. banka	K. B. H. Ljubljana	Lastna sredstva podjetja
Jesenice	219,863.800	171,216.200	48,800.100
Ravne	74,260.400	57,297.400	1,061.000
Štore	41,484.000	33,157.000	14,051.000
SKUPAJ	335,608.200	261,670.600	63,912.100
Obratna sredstva			
Jesenice	15,811.600	3,500.000	5,013.900
Ravne	4,953.700	2,667.400	4,732.000
Štore	1,086.000	585.000	—
SKUPAJ	21,851.300	6,752.400	10,745.900
Osnovna in obratna sredstva — skupaj			
Jesenice	235,675.400	174,716.200	53,814.000
Ravne	79,214.100	59,964.800	6,793.000
Štore	42,570.000	33,742.000	14,051.000
SKUPAJ	357,459.500	268,423.000	74,658.000

V primerjavi z odobrenimi sredstvi po investicijskem programu je bilo stanje korišče-

nja kreditov na dan 31.XII. 1967 naslednje:

Podjetje		Odobreno	Korišчено	% koriščenja
JESENICE	Osnov. sred.	468,601.000	439,880.100	93,87
	Obrat. sred.	27,270.000	24,325.500	89,20
	Skupaj	495,871.000	464,205.600	93,61
RAVNE	Osnov. sred.	239,097.681	132,618.800	55,47
	Obrat. sred.	30,958.700	13,353.100	43,13
	Skupaj	270,056.381	145,971.900	54,05
STORE	Osnov. sred.	219,987.000	88,692.000	40,32
	Obrat. sred.	17,701.000	1,671.000	9,44
	Skupaj	237,688.000	90,363.000	38,02
VSEGA		1.003,615.381	700,540.500	69,80

Iz gornjega pregleda je razvidno, da je bilo na dan 31. XII. 1967, torej 6 let po odobritvi investicijskih programov in odobritvi kreditiranja rekonstrukcij slovenskih železarn v okviru razpisa 47. natečaja za razširitev kapacitet črne metalurgije, izkoriščeno 70 % od predvidene in odobrene predračunske vred-

nosti. Najvišja stopnja izkoriščenja odobrenih kreditov je dosežena v železarni Jesenice s 94 %, slede Ravne s 54 % in Štore z vsega 38 % izkoriščenih investicijskih kreditov.

Spodaj je prikazana še stopnja koriščenja odobrenih osnovnih sredstev po panogah dejavnosti:

Panoga	Odobreno	Korišчено	% koriščenja
114. panoga	852,735.981	629,236.900	73,80
117. panoga	46,672.000	16,923.000	—
Jeklolivarna Ravne	8,375.700	2,217.000	42,60
Livarna spec. lit. Štore	19,902.000	12,814.000	—
SKUPAJ	927,685.681	661,190.000	71,30

3. Vročena lastna sredstva pri KBH Ljubljana na dan 31. decembra 1967

Na osnovi sklenjene pogodbe med KBHL na eni in železarnami na drugi strani o med-

sebojnim poslovnem sodelovanju vročajo železarne vsako leto pri KBH svoja razpoložljiva sredstva, iz katerih se formira del udeležbe k zveznemu kreditu za rekonstrukcijo železarn.

Do vključno 31. XII. 1967 so železarne pri KBH Ljubljana vročile naslednja lastna sredstva:

Leto	JESENICE	ŽELEZARNA RAVNE	STORE	SKUPAJ
1963	12,350.000	7,000.000	6,730.000	26,080.000
1964	14,800.000	1,639.110	3,500.000	19,939.110
1965	19,000.000	670.000	5,500.000	25,170.000
1966	18,330.792	6,437.125	5,500.000	30,267.917
1967	15,989.808	23,322.760*	6,090.000	45,402.568
Do 31. XII. 1967	80,470.600	39,068.995	27,320.000	146,859.595

* V zgornjem znesku ni upoštevanih 6,000.000 din, ki jih je vročila do 31. 12. 1967 pri KBH Kreditna banka Celje za rekonstrukcijo železarne Štore.

V točki 2 tega odstavka — Stanje koriščenja odobrenih kreditov na dan 31. 12. 1967 — je prikazana višina do tega dne izkoriščenih kreditov po virih financiranja, in sicer:

Jugoslovanska invest. banka	K. B. H. Ljubljana	Lastna sred. podjetja	SKUPAJ
357,459.500	268,423.000	74,658.000	700,540.500

K lastnim sredstvom podjetij je treba praviloma prišteti še vročena sredstva, iz katerih se formira del kreditov KBHL. S tem dobimo

za do 31. XII. 1967 izkoriščeni del odobrenih kreditov za rekonstrukcijo železarn naslednjo sliko o razmerju virov financiranja:

Jugoslovanska invest. banka	K. B. H. Ljubljana	Lastna sred. podjetja	SKUPAJ
357,459.500	121,563.405	221,517.595	700,540.500
51,0 %	17,4 %	31,6 %	100,0 %

V kreditu za rekonstrukcijo železarn, izkoriščenem do 31. 12. 1967, so udeležena zvezna sredstva z 51,0 %, republiška s 17,4 % in lastna sredstva podjetij z 31,6 %.

Lastna sredstva železarn (146,859.595 N din), vročena do 31. 12. 1967 pri KBH Ljubljana, predstavljajo v letnih tranšah kreditov KBHL, ki jih je do 31. 12. 1967 dodelila železarnam za rekonstrukcijo (268,423.000), okroglo 55 %.

4. Stanje interkalarnih obresti na dan 31. decembra 1967

Kot dopolnitev točke 2 in 3 tega poglavja je v spodnji tabeli prikazano še stanje oziroma višina interkalarnih obresti od izkoriščenega dela odobrenih dolgoročnih investicijskih kreditov, in sicer:

	JESENICE	ŽELEZARNA RAVNE	STORE	SKUPAJ
Do 31. 12. 1967	86,496.256	25,100.000	9,488.000	121,084.256

Iz primerjave višine izkoriščenih kreditov (700,540.500 N din) in višine interkalarnih obresti na dan 31. XII. 1967 (121,084.256 N din) vidimo, da predstavljajo interkalarne obresti okroglo 17 % od izkoriščenega kredita.

5. Predvideno koriščenje investicijskih kreditov v letu 1968

Predvideno koriščenje investicijskih kreditov v tekočem letu 1968, ločeno za naložbe v osnovna in obratna sredstva po posameznih železarnah in virih sredstev, v elaboratu je detaljno prikazano v tabelarnih pregledih 5 (5,1; 5,2 in 5,3). Sumarni izveček iz teh tabelarnih pregledov pa je naslednji:

Osnovna sredstva (N din)			
Podjetje	Jugoslov. inv. banka	K. B. H. Ljubljana	Last. sred. podjetja
Jesenice	10,589.700	18,131.200	—
Ravne	15,767.000	22,893.000	463.200
Štore	18,123.000	12,000.000	6,253.000
SKUPAJ	44,479.700	53,024.200	6,716.200
Obratna sredstva			
Jesenice	1,913.900	—	1,030.600
Ravne	5,334.000	2,872.000	—
Štore	—	—	—
SKUPAJ	7,247.900	2,872.000	1,030.600

Za turistični razvoj Kranjske gore

Razvito železarstvo v preteklosti in njegov razvoj v povojnem času predstavlja osnovni in poglavitni vir ekonomske moči naše občine, kar pa je po drugi strani tudi zelo enostranska ekonomska aktivnost. Prav zaradi tega smo v občini zanemarjali druge panoge gospodarstva. V zadnjem času se vse bolj orientiramo predvsem v gostinstvo in turizem, ki predstavljata z zgornjesavsko dolino in Kranjsko goro naravno središče. Da je bila ta preusmeritev pravilna, dokazujejo tudi podatki. Število gostov se je od 26.000 v letu 1959 povečalo na okroglo 61 tisoč 800 v lanskem letu. Število prepeljanih potnikov na žičnicah v Kranjski gori se je v istih letih povečalo od 169 tisoč 300 na 1.003.000. Bruto promet v družbenem sektorju turističnega gospodarstva v zgornjesavski dolini je znašal v lanskem letu 29.380.000 novih dinarjev. Doseženi rezultati so glede na razpoložljive zmogljivosti sicer zadovoljivi, niso pa zadovoljivi glede na naravne možnosti. Napredek v tej smeri pa je možen le z nadaljnjo izgradnjo predvsem osnovnih turističnih objektov.

Do sedaj, oziroma v prvi fazi izgradnje Kranjske gore smo od leta 1957 zgradili dve sedežnici, pet smučarskih vlečnic, hotel Prisank, motel, Tičarjev dom na Vršču, poslovni center, bencinsko črpalko, poleg tega uredili kanalizacijo in javno razsvetljavo, preuredili pogoreli motel Slavec in hotel Eriko, uredili nov hotel Alpe Adria, v gradnji pa je še športni center. Kljub temu lahko v Kranjski gori nudimo turistu le najosnovnejše pogoje za bivanje. Poleg tega se je pokazalo, da so dosedanje zmogljivosti premajhne, saj morajo v hotelih celo odslavljeni goste za letošnjo zimsko sezono, medtem ko so za žičnice ugotovili, da zaradi preobremenjenosti letno izgubimo najmanj 200.000 prevozov. Pomembno je tudi to, da vsi stari in novi objekti poslujejo rentabilno. To pa sta tudi prva dva pogoja, da smo se odločili nadaljevati z izgradnjo tako imenovane druge faze. Poleg tega ima Kranjska gora še druge prednosti kot bližina dveh mej, bližina svetovno znane Planice, ki bo z novo skakalnico zopet pridobila nekdanji sloves, ugodne snežne razmere in neposreden dostop na smučišča. Da bi pospešili nadaljnjo gradnjo, predvsem osnovnih turističnih objektov v Kranjski gori, je sedem delovnih organizacij iz občine ter Skupščina občine Jesenice sklenilo ustanoviti konzorcij. Člani konzorcija so: Gostinsko trgovsko podjetje Gorenjka, Žičnica Vitranc, Turistično društvo Kranjska

gora, Vodovod Jesenice, Splošno gradbeno podjetje Sava, Kovinar in Skupščina občine Jesenice. Konzorcij je tudi že prejel program predvidenih objektov, ki naj bi jih gradili na ta način v prihodnjih letih. Na prvem mestu naj bi bila prireditvena dvorana v Kranjski gori s približno 200 do 250 sedeži. Nujno je dopolniti sistem žičnic v Kranjski gori, kjer naj bi zgradili še tri vlečnice in eno sedežnico. Seveda je ob tem nujno tudi razširiti smučišča, saj ob konicah pride do 150 smučarjev na hektar. Program predvideva tudi gradnjo štirih žičnic na področju Vršču: sedežnico od koč na Gozdu na Sedlo, gondolsko nihhalno žičnico na Mojstrovko ter dve vlečnici na plazu Mojstrovke. Z možnostjo smučanja še v maju bi praktično odpadel prehod iz zimske v letno turistično sezono, mrtva meseca v turističnem pogledu v Kranjski gori pa bi bila le še oktober in november. Poleg tega predvideva program še izgradnjo kopalnega bazena, izgradnjo vodovoda in pa hotela B kategorije s približno 200 ležišči. Večina navedenih objektov predstavlja tako imenovano turistično infrastrukturo, ki daje osnovo za boljše poslovanje gostinskih objektov. Upravičeno je tudi upanje, da bodo po izgradnji navedenih objektov v Kranjski gori hitreje rasli novi hoteli.

Člani konzorcija so pripravili uročiti osem milijonov N din, banki pa so ponudili v odkup tudi za dva milijona N din deviznih sredstev. To naj bi bila zadostna garancija in osnova za najetje potrebnih posojil. Investicijska vrednost predvidenih objektov je namreč 35 milijonov N din. Pristop v članstvo konzorcija je mogoč tudi za ostale delovne organizacije, ki imajo interes sodelovati na turističnem področju. Vse to smo imeli priliko slišati na ponedeljkovi tiskovni konferenci, ki jo je v gostilni Bor v Kranjski gori imel predsednik SOB Jesenice France Žvan. Na tiskovni konferenci so bili navzoči predstavniki tiska, predstavniki družbeno-političnih organizacij občine ter poslanci iz naše občine, prav tako pa tudi predstavnik izvršnega sveta tov. Ferligoj ter predstavnik republiške Turistične zveze tov. Dolgan.

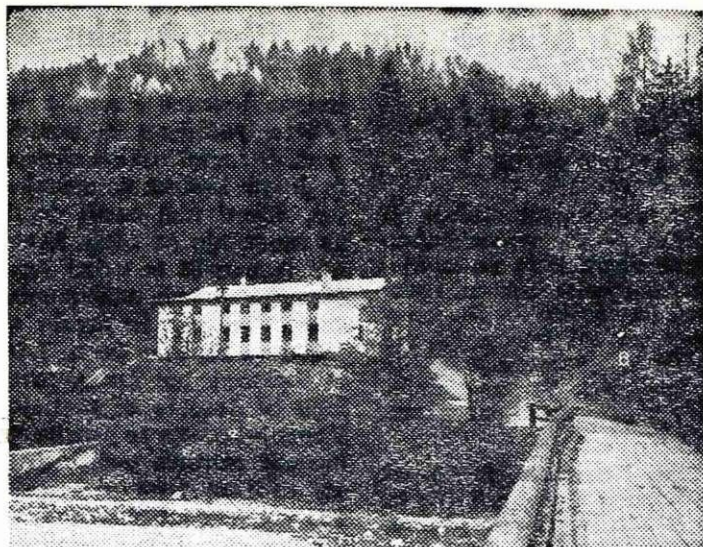
Po razgrnitvi podatkov o izgradnji turističnih objektov v Kranjski gori ter delovanju konzorcija se je razvila tudi živahna razprava. Poudarjeno je bilo, da naj bi se kaninski, triglavski in vrški sistem žičnic le dopolnjevali, nikakor pa si ne konkurirali. Predsednik SOB Jesenice je poudaril, da je potrebn sicer še več, saj je še vedno od-

prta dokončna izgradnja visokonapetostnega električnega daljnovođa do Kranjske gore, le denarja ni. Tehtna je bila tudi misel glede gradnje kopališča v Kranjski gori, saj naj bi po zgledu drugih zimsko športnih centrov rabili bazen s kombinacijo zimskega in letnega. Tov. Ferligoj je poudaril, da se italijanski turisti zelo zanimajo za naše gorsko turistično področje, vendar želijo sicer sodobne, toda cenejše objekte. Dejal je tudi, da bo zvezni izvršni svet stimuliral turistično izgradnjo ter da se kaže možnost najetja zelo ugodnih posojil pri mednarodni banki za razvoj.

Končno je bilo dosti govora o cestni povezavi Kranjske gore. Z ureditvijo odcepa v Mostah bo cestna povezava z vzhodom dosti zadovoljiva, prav tako zadovoljiva je na zahod s sosednjo Italijo. Najmanj ugodna pa je na sever, saj podkorenske strmine marsikoga odvrnejo. Zvezni in republiški pristojni organi bi morali nujno razmišljati o cestnem tunelu pod Karavankami, saj bi bil ta velikega pomena za ves jugoslovanski turizem. Avstrijci bodo približno v dveh letih dogradili hitro cesto čez Visoke Ture in tako približali našemu področju milijonski München.

Na splošno pa je bila na tiskovni konferenci pozdravljena pobuda združitve in skupnega nastopa pri nadaljnji gradnji turističnih objektov, kar bo pomenilo nov razmah turizma na področju zgornjesavske doline.

T. L.

V Kranjski gori je zrastel nov športni dom

Gradnja športnega doma v Kranjski gori lepo napreduje

Ob našem obisku v Kranjski gori smo lahko ugotovili, da dela pri izgradnji športnega doma lepo napredujejo. Skoraj v celoti je urejena fasada stavbe. Prav tako napredujejo tudi dela v notranjosti doma, kjer bodo prostori lepo izkoriščeni. Predvidevajo, da bo v restavraciji prostora za okrog sto ljudi. V prvem nadstropju bo 25 ležišč v zelo okusno urejenih sobah. Stavba bo dokončno dograjena prihodnje leto, doslej pa so že vložili okrog 120 milijonov dinarjev investicijskih sredstev. Objekt, ki je zelo potreben, so začeli graditi leta 1964. Ker ni bilo na razpolago denarja, so dela le počasi napredovala, kljub temu da so športniki in funkcionarji opravili veliko prostovoljnih delovnih ur. Športniki tudi pozneje ko bo dom dograjen, ne mislijo prenehati z gradbeno dejavnostjo. V načrtu imajo 4

stežno avtomatsko kegljišče, igrišče za košarko in tenis ter sankarsko progo, namenjeno za rekreacijsko sankanje. Razmišljajo tudi o gradnji umetnega drsališča, ki bi ga koristno uporabljali tudi turisti za rekreacijsko drsanje. Na svoj račun bodo prišli tudi hokejisti in kegljaci na ledu. Vsa ta dela pa so vezana na precejšnja denarna sredstva, ki pa jih občutno primanjkuje. Za realizacijo teh načrtov pa bo verjetno treba nabaviti nekaj kredita. Denar, ki ga bodo športniki v Kranjski gori vložili za omenjeno investicijsko dejavnost, se bo že v bližnji prihodnosti bogato obrestoval. Številne rezrezentance, ki se mudijo zelo pogosto v Kranjski gori na pripravi, bodo v športnem domu imele prijetno zatočišče, v neposredni bližini pa tudi objekte in naprave, ki jih potrebujejo

Nova žičnica - vlečnica v Kranjski gori

Kranjska gora postaja vedno bolj znana ne le pri nas doma, ampak tudi v svetu. Za odlične terene se vedno bolj zanimajo smučarji iz drugih držav. Prav to pa je narekvalo podjetju Žičnica, da v Kranjski gori zgradi še eno novo žičnico — vlečnico. Z deli so že začeli in kmalu bo poleg sedanje vlečnice postavljena še ena sodobnejša in hitrejša. Vlečnica bo dolga 800 m in bo lahko v eni uri prepeljala 900 smučarjev. Seveda pa pri podjetju Žičnica niso pozabili tudi na urejanje smučišč. Gradijo nove tekmovalne proge za veleslalom od »S« navzdol, na nekaterih mestih so odstranili vrsto majhnih vzboklin, ki so smučarjem delale precejšnje preglavice, še posebej nedeljskim.

Pisali smo že, da si je smučišča v Kranjski gori na Vitrancu ogledal ekspert za

smučarske proge pri FIS g. Ricardo Plattner. Po ogledu je imel veliko pohvalnih besed, po drugi strani pa tudi več pripomb na zgornji del tekmovalne proge. Njegove zahteve so izvedljive, vendar bo za to potrebnega več denarja, ki ga bodo pristojni forumi morali oskrbeti. Zavedati se moramo, da FIS-Ia zahteva tudi proge ter dobra smučišča. Tekmovanje, kakršno je za pokal Vitranc, pritegne tudi turiste, ki bi radi smučali prav tam kot tekmovalci. Seveda pa nedeljski smučarji nimajo dovolj kondicije ter znanja, da bi premagovali velike strmine. Zato je treba smučišča razširiti ter usposobiti za vse kategorije smučarjev. Ekspert FIS-A je povedal, da ima znani zimsko športni center v Cortini idealne proge za tekmovalce, ne pa za nedeljske turiste. Zato tudi v Cortini smučišča raz-

širjajo in probleme rešujejo podobno kot v Kranjski gori. Razen tega je ekspert za alpsko smučanje še povedal, da je za tak kraj kot je Kranjska gora, treba zgraditi ne preveč zahtevno progo, dolgo 4 do 5 km. Predlagal je tudi, da bi uredili vrhni del smučišča z Vitranca do šestega stebra, kjer je startno mesto za mednarodne tekme v veleslalomu. Na vsakih 20 m naj bi postavili še branike, ki bi onemogočili drsenje smučarjev. Poudaril je tudi, da ima Kranjska gora lepo lego in pogoje za razvoj turizma. Prav tako je treba izkoristiti tromejo in geografsko lego. Za konec morda še tole: v kolikor ne bi dobili potrebne denarja za razširitev tekmovalnih in rekreacijskih prog, potem je tudi konec velikih mednarodnih tekmovalnih in turizma, ki je tako močno povezan s tekmovalnim FIS-Ia.

Ne vznemirjajmo se!

Že sam naslov svetuje in apelira — ne vznemirjajmo se! In resnično za vznemirjanje ni (dosti) časa in razlogov. Francoska — Ne vznemirjajmo se! imenovana parodija in travestija je v obliki prijazna in osvajajoča, toda v svojem bistvu hkrati zelo trpka.

Film Ne vznemirjajmo se! ne popelje v svet pravljic in bajk, niti v visoko družbo, kjer bi nastopali sami spodobnejši odličniki, temveč zgolj v življenje navadnih smrtnikov, ki pa prav zavoljo nenavadnega življenja zbuja jo in pridobije pozornost in naklonjenost, še posebno zato, ker jim je aspiriral režiser Georges Lautner domiselnost in vitalnost.

Ne vznemirjajmo se! parodira življenje in podvige velikih in nepremagljiv mož — Batmanov James Bondov in drugih, ki kraljujejo v naši atomski dobi. Tokrat ni ekstralimuzin kot so jaguar, rolls-royce in podobna avtomobilska »šara« — samo rdeče obarvani mopedi in pa francoski renaulti so. Tudi Antoine, Jeff, Leonard in njegova madame so ljulje s čisto navadnimi, človeškimi lastnostmi, ki seveda ne izključujejo slabosti. Navsezadnje ravno idealni niso, da bi imponirali; bistrroumnosti jim tudi ni odrekati...

Ker so vpleteni (Antoine je hotel priti do denarja, ki mu ga Leonard dolguje, kajti na konjski stavi je vse izgubil) v umor nekega Angleža iz iste interesne sfere: tudi njemu je Leonard dolžan, samo ne denarja. Tu je problem že tako zakompliciran, da pride do obveznega obračunavanja med dvema taboroma. In prav tu — to gotovo ni naključje! — so si Francozi pridržali pravico in želeli izpričati svojo politično moč in gospodarski ugled; Angleže so, kot že nič kolikokrat, dali v nemar, češ da jim nič ne morejo, pa četudi se stari vodja skupine kuštravcev glorificira in postavlja ob rob s svojo eminentnostjo sami kraljici Elizabeti II. ter izraža moč (z besedami), vrli Francozi, tebi nič meni nič, medtem že demonstrirajo svojo superiornost z renaultom; niti krogle z avtomatom mu ne morejo do živga!...

Kljub temu da so Angleži tisti, ki plačajo, zanimiva travestija!

Sama filmska zasnova je solidna. Seveda je še vse preveč poudarjanja nevažnih prizorov, ki se celo ponavljajo (npr.: igranje kuštravcev na kitare), dasiravno je njihov pomen očiten in so zares povsem odveč. To je zgolj verbalizem.

Priznati je, da je režiser izkazal pri kreiranju likov junakov, med katerimi

izstopa Leonard s svojim izrednim poslušom za komičnost, da harlekinskega obraza in drugih kvalitet ne omenjamo, hkrati tudi ostali dosti ne zaostajajo za njim. Lautner je naredil še nekaj veličastnega: domala odlično sekvenco. To mu je uspelo s sekvenco, medtem ko se Jeff in Leonard ter Leonardova žena in Antoine odpravljajo k spanju; potem se nam kaže jutranji oziroma nedoločljivi dir spočitih konj v naravi. Kaj vse je v tej sekvenci! — izredna okrajšava, metafora in simbol, celo izredna poezija.

Ne vznemirjajmo se! je film uvrščen — k doživetju.

— na

Sherlock Holmes proti Jacku Razparaču

Londonski blaznež, fantom, obsedenec in... Jack Razparač para in razpara londonska lahka dekleta? Ves London je na nogah. Ljudje se sprašujejo: Kdo je Jack Razparač? Ljudje protestirajo in so prestrašeni. Kdo naj pomaga iz te zagate? Sherlock Holmes.

Da, Sherlock Holmes, detektiv najslavnejše policije na svetu — Schotland Yarda, ki se odlikuje s svojo zmožnostjo (morda je še večji jasnovidec in genij liki Rasputin?). In res se odpravi in razreši zamotan problem: kdo je Jack Razparač s pomočjo zelenega asistenta Watsona.

Sherlock Holmes razkrinka kruteža, ki s skalpelom para...

Tako »zanimiv« trik, kako Sherlock Holmes spozna, kdo je Jack Razparač, da so še tisti detektivski oziroma kriminalni vožli, ki jih je Tovarš objavljala pred poldrugim desetletjem, zanimivejši. Res je: Sherlock Holmes v knjižni obliki je prijetnejše branje kakor filmski dolgčas.

— na

17. novembra bo ob 19.30 uri v gledališču Tone Čufar koncert zmagovalnega instrumentalno-vokalnega ansambla BELE VRA-NE. Več o ansamblu boste lahko prebrali v naši prihodnji številki.

Slikar vrednot, skritih v naravi

V soboto, 9. t. m. bodo ob 18. uri s kratkim kulturnim programom odprli v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah slikarsko razstavo akademskega slikarja PETRA ADAMIČA iz Ljubljane. Slikar je bil rojen leta 1929 v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral na Akademiji za likovno umetnost, na slikarskem oddelku. Po končani diplomji je delal v keramični stroki, pred petimi leti pa se je ponovno povrnil k slikarstvu.

Doslej je kot član Društva likovnikov uporabne umetnosti Slovenije sodeloval s keramičnimi izdelki na raznih razstavah doma in na tujem. Kot slikar pa se je predstavil s samostojnimi razstavami v Ljubljani, Zürichu, Milanu in Brescii, letos pa v Ljubljani in Škofji Loki.

O slikarstvu PETRA ADAMIČA, ki bo na Jesenicah razstavljal do vključno 20. t. m., je umetnostni zgodovinar in ravnatelj škofjeloškega muzeja Andrej PAVLOVEC povedal naslednje:

»Slikarski svet Petra Adamiča je danes bolj preprost kot svet marsikaterega sodobnega slikarja in prav v tej preprostosti se skriva tudi odzivnost gledalcev na to slikarstvo. Posebno moderni človek v današnjem stehničarjem svetu si želi v slikah zaznati slikarjevo osebna doživetja, želi gledati končno še vedno rahlo romantično občuteno in nepokvarjeno naravo, polno razpoloženskih zatišij. Skrivnost je še v tem, da si Peter Adamič ne izmišlja snovi slikarske obravnave, ampak neprestano išče svoj navdih v naravi.

Danes pa to modernemu slikarju že kar čitajo, češ da ne zmore izmišljati si lastnega sveta. Toda Peter Adamič prav gotovo zmore in bi lahko delal na pamet, ampak tak način slikanja se mu upira, ker ima izredno izoblikovan posluš za slikarske vrednote, ki so skrite v naravi, na deželi, ob vodah in v gorah. Ob zimskih ali poletnih dnevih opazuje jezera ali morje in končno ne prezre kmečke domačije ter njene vraščenosti v okolico. Ob tako bogati zakladnici slikarskih snovi se kar sam ponuja drugačen prijem namesto razumske spekulativnega, s pomočjo okusa bolj ali manj čustveno poustvarjajoči prijem, ki s pomočjo slikarjeve volje urejajoče oblikuje podobo.

Vsa nevsiljiva in skromna motivika krajine slikarju zadošča za uveljavljanje intimnih in skladno občutenih slikarskih opazanj. Poenostavljeni realistični odnos do motiva in povezovanje na drobnoti v celoto je klasi-

čen, a vendar pri Adamiču nadvse svež, moderno učinkujoč, čeprav mu ne gre za podajanje prestižne in konkurenčne umetnosti, niti noče vzbujati pozornosti z ustvarjanjem nekakšnih umetnostnih revolucij v smislu še ne spoznanih resnic. Podobe, ki jih je tokrat

V soboto in nedeljo letošnji obračun alpinistov

V soboto, 9. t. m., se bo zbralo v domu »Franc Rozman« v Martuljku prek 90 mladih plezalcev in alpinistov iz vseh naših alpinističnih odsekov, kolikor jih je vključenih v aktivno delo komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije. Plezalci in alpinisti bodo pregledali svoje delo v jubilejnim letu našega planinstva.

Vsekakor so posebno mladi plezalci in alpinisti skupaj z ostalimi gorniki dostojno počastili visok delovni in življenjski jubilej našega planinstva.

Po izredno številnih in uspešnih plezalnih šolah, tečajih in taborih so se hoteli uveljaviti posebno mladi iz Tržiča, Kranja, Celja, Šoštanj, Ljubljane, Jesenic in drugih delavskih in planinsko turističnih središč, kjer se delavska, kmečka in šolska mladina z vedno večjo ljubeznijo in resničnim navdušenjem vključuje v aktivno delo alpinističnih odsekov. Mladi plezalci in alpinisti nikakor nečajo ostati v senci starejših preizkušenih tovarišev in nezadržano silijo v ospredje tudi v najostrejši konkurenci.

Posebno pomembne uspehe pa so v letošnji jubilejni planinski sezoni poželi štirje alpinisti iz Mojstrane s Klavdijem Mlekužem na čelu, za katerimi nečajo zaostati tudi drugi, ki si hočejo zaslužiti vozne karte in potne liste za naše prihodnje domače in inozemske alpinistične odprave.

Na jesenskem zboru alpinistov Slovenije bodo plezalci in alpinisti kritično ocenili delo komisije za alpinizem pri PZS. Na osnovi teh ugotovitev bodo na nedeljskem zboru izdelali program in koledar prireditev za zimsko sezono ter prihodnje leto. Brez dvoma bo na jesenskem zboru v soboto in nedeljo v Martuljku tudi veliko govora o požitvi visokogorskega turnega smučanja, ki je brez dvoma pomembna rekreativna dejavnost.

K življenju bo treba obuditi tudi našo gorsko vodniško službo, ki v preteklih letih prav gotovo ni odigrala tiste pomembne vloge, ki bi

Adamič pokazal, so vse nastale prav v zadnjem času ali točneje v letošnjem letu — lahko bi tudi rekli danes. In vendar je teh 24 del samo majhen izbor iz slikarjevega opusa, ki ga je naslikal v tem času. Pa ne samo majhen izbor, ampak vsaj nekoliko tudi nenavaden, ker slikar ni izbral slik za to razstavo po nekem že kar uzakonjenem pravilu o enotni, homogeni postavitvi vrste podobnih različic. Vsaj motivno se ni držal tega pravila in to razstavi ni v škodo, ampak jo popestruje in oživlja do tiste mere, da tudi ob tej razstavi lahko zapišemo, da se nam spreminja v niz sprehodov po gorah in ob jezerih ter po vaseh in vse do zasnjano mirnih kotičkov, kjer bi se prav radi odpočili.

jo morala. Ob ugotovitvi, da prihaja v naš gorski svet vedno več posameznikov, navez ali skupin iz drugih držav, je nam dobro organizirana gorska vodniška služba več kot nujno potrebna.

Mladi plezalci in alpinisti morajo na jesenskem zboru odločno spregovoriti tudi o pomladitvi in pomnožitvi naše gorske reševalne službe, ki že nekaj let kliče po renesansi.

Komisija za alpinizem pri PZS mora tudi odločno nastopiti za obvezno zavarovanje vseh članov alpinističnih odsekov, posebno tistih, ki odhajajo na težje, zahtevnejše ture in vzpone v tuje zahtevnejše gore.

K doseženim uspehom v letošnji poletni planinsko-alpinistični sezoni posameznim plezalcem in alpinistom, navezam in odpravam iskreno čestitamo in jim želimo pri nadaljnjih podvigih v domačih gorah in odpravah obilo sreče in popolne afirmacije našega alpinizma.

Zuro

Misli

So ljudje, ki jim je samo do tega, da bi se pokazali in prekosili druge, pa najsi je cena za to še tako visoka. Vseeno jim je, kako to dosežejo, samo da se razkazujejo na sejmu glumačev: na odru, na prestolu, na vislicah, povsod so zadovoljni, samo da pritegujejo oči.

Najbolj izgubljen je tisti dan, ki smo ga prebili brez smeha.

Chamfort

Kaj bomo gledali v kinu

9. in 10. novembra angl. barvni CS film **MOST NA REKI KWAI**, v režiji Davida Leana, v glavnih vlogah Alec Guinness in William Holden, ob 17. in 20. uri

11. novembra nem. barvni CS film **UBIJALEC S TEM-ZE**, ob 17. in 19. uri

12. in 13. novembra amer. film **KO PRIDE DAN MASČEVANJA**, v režiji Freda Zinnemann, v glavni vlogi Gregory Peck, ob 17. in 19. uri

14. novembra ital. film **SEVILJSKI BRIVEC**, v režiji Maria Rotta Costa, v glavni vlogi Tito Gobbi, ob 17. in 19. uri

15. novembra nem. barvni film **DOLGE NOGE, DOLGI PRSTI**, v režiji Alfreda Vorrera, v glavni vlogi Joahim Fuksberger, ob 17. in 19. uri

16. novembra amer. barvni film **KDO SE BOJI VIRGINIE WOLF**, v glavni vlogi Elizabeth Taylor, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVŽ
9. in 10. novembra amer. film **KO PRIDE DAN MASČEVANJA**, ob 18. in 20. uri
11. in 12. novembra angl. barvni CS film **MOST NA REKI KWAI**, ob 18. in 20. uri

13. novembra italij. film **SEVILJSKI BRIVEC**, ob 18. in 20. uri

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža
JOZETA KRIŽNARJA

se zahvaljujem sosedom za vso pomoč, ki so mi jo nudili ob smrti mojega moža. Prav tako se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za spremstvo na njegovi zadnji poti. Društvu upokojencev Javornik za venec, posebno pa dr. Sajevcu za stalno zdravniško pomoč in prizadevnost.

Zalujoča žena Rezka

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi naše predrage mame

FRANČISKE MARKELJ
roj. Pintar

se najlepše zahvaljujem vsem znancem, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje. Posebno iskreno se zahvaljujem družinam Kun, šič, Jeraša, Živko in Mavrič za nesebično pomoč v naših najtežjih trenutkih. Hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, lastnikom osebnih avtomobilov, upokojenskemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke, organom Milice za veliko uslugo in razumevanje ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili k njenemu zadnjemu počitku.

Se enkrat prav vsem srčna hvala.

Zalujoči: mož Franc, sinova Janez in Alojz z družinami in ostalo sorodstvo.

14. in 15. novembra amer. barvni film **ELDORADO**, ob 18. in 20. uri

16. novembra amer. barvni film **FANTASTIČNO POTOVANJE**, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE

9. novembra nem. barvni CS film **LETEČI ČUDEŽ**

10. novembra franc. barvni CS film **NE RAZBURJAMO SE**

14. novembra angl. barvni CS film **MOST NA REKI KWAI**

16. novembra amer. barvni film **ELDORADO**

Kino KRANJSKA GORA

9. novembra angl. barvni CS film **SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU**

10. novembra amer. barvni film **ELDORADO**

14. novembra amer. film **KO PRIDE DAN MASČEVANJA**

16. novembra angl. barvni CS film **MOST NA REKI KWAI**

Kino ŽIROVNICA

10. novembra angl. barvni CS film **SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU**

17. novembra angl. barvni CS film **MOST NA REKI KWAI**

Zaradi izredne dolžine filma *Most na reki Kwai* je cena vstopnicam zvišana za 1,50 N din.

Gledališče

PONEDELJEK, dne 11. 11. ob 20. uri: **VEČER BISEROV IZ INDIJE** IN ...

Nastop nacionalnega folklornega ansambla iz Indije. Vstopnice pravočasno rezervirajte na telefon 82-200.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Anica Valentar
nabavna služba

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujem izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice za razumevanje in denarno pomoč.

Niko Železnik

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Angel Ozebek

OBVESTILO!

Rdeči križ terena Sava Jesenice vabi vse občane, da po svojih možnostih prispevajo za pomoč ob elementarnih in drugih nezgodah svoje prispevke. Prispevke lahko daste v materialu, kot na primer staro obleko, obutev itd., ali v denarju.

Prispevke bodo pobirali v novembru in decembru 1968 v pisarni Turističnega društva Jesenice, C. Maršala Tita (stara šola — Kosova graščina).

Terenski odbor RK Sava — Jesenice

Personalne vesti

MESEC OKTOBER 1968

Sprejetih: 90

Prenehalo delovno razmerje: 61

STAROSTNO UPOKOJENI:

KAREL ANDERLIČ, roj. leta 1908, HVŽ — 23 let v ZJ, FRANC SEČNIK, 1907, valjarna 1300 — 30 let in pol v ZJ in JOŽE KOPAVNIK, 1913, SEP — 30 let in pol v ZJ.

INVALIDSKO UPOKOJENI:

ALOJZ BERAVALS, 1916, HVŽ — 31 let v ZJ, PETER KOREN, 1919, varnostna služba — 22 let in pol v ZJ, JOŽE HROVAT, 1912, strojne delavnice — 28 let v ZJ, FRANC KUSTREN, 1915, jeklovlek — 11 let v ZJ, IVAN JANSKA, 1914, gradbeno vzdrževanje — 31 let v ZJ, ANTON PAVLOVČIČ, 1912, HVŽ — 11 let v ZJ, JANEŽ PINTAR, 1915, gradbeno vzdrževanje — 19 let v ZJ, FILIP VOVK, 1912, strojno vzdrževanje — 28 let in pol v ZJ in FRANC TEPINA, 1913, FRS — 23 let v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRL:

Peter Skopec, 1927, valjarna 1300 — 14 let in pol v ZJ. Svojcem naše iskreno sožalje.

IZKLJUČENI:

Hamdija Alagič, 1946, valjarna 1300, Mirsad Ališič, 1943, HVŽ, Milan Boškovski, 1947, valjarna Bela, Ludvik Belec, 1946, Javornik I, Viktor Endlihar, 1944, transport, Salim Halvadžija, 1946, valjarna 1300, Muhidin Hamzič, 1941, elektro jeklarna, Franc Hribar, 1945, livarna, Jasim Huskič, 1943, martinarna, Jože Janc, 1942, Javornik I, Dušan Jungič, 1942, Javornik I, Franc Jurko, 1943, HVŽ, Janez Kumin, 1939,

Lep primer poštenosti

Ročno uro, ki sem jo izgubil pred trgovino Kašta na Jesenicah, je našla tov. Vera Švent, socialna delavka v železnarni in jo oddala v trgovini, tako da sem jo spet dobil nazaj. Za njeno poštenost se ji iskreno zahvaljujem in naj bo zgled tudi ostalim.

Martin Valentar

šamotarna, Džemal Kurbegović, 1942, šamotarna, Danijel Mesarič, 1946, valjarna 1300, Predrag Mičič, 1943, elektro jeklarna, Janez Mivšek, 1930, valjarna Bela, Štefan Pintar, 1944, elektro jeklarna, Jože Pogačnik, 1952, transport, Stanislav Pungercar, 1949, valjarna Bela, Ivan Radovan, 1951, HVŽ, Leopold Režonja, 1945, Javornik I, Stanislav Rode, 1950, mladinska brigada, Edvard Skok, 1944, livarna, Jože Sluga, 1942, valjarna Bela, Jože Slemenšek, 1935, požarno-varnostna služba, Karel Svetec, 1947, HVŽ, Ibrahim Tatarevič, 1946, HVŽ, Franjo Valentič, 1945, toplotna energija, Viktor Vauhnik, 1948, valjarna Bela, Milan Veterni, 1950, šamotarna, Stanko Vizjak, 1946, Javornik I, Franc Zelko, 1938, šamotarna.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta

JERNEJA PANCURJA

se zahvaljujem vsem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, nam izrekli sožalje, počastili njegov spomin in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala dr. Tancarju in njegovi medicinski sestri Marici za požrtvovalno delo.

Lepo se zahvaljujem za vence, ki so jih podarili sosede, SZDL, Menza SAVA, valjarna žice, DID Angelce Ocepke, Ljubljana transport, PE Jesenice ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Iskrena hvala govornikom tov. Pipanu, tov. Smoleju in tov. Rozmanu ter godbi na pihala.

Vsem se še enkrat iskreno zahvaljujem.

Zalujoči otroci z družinami.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega brata

MIRKOTA MENCINGERJA se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, posebno dr. Tancarju za zdravljenje in lajšanje trpljenja v zadnjih urah. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem za sočustvovanje in spremstvo na njegovi zadnji poti, kakor tudi lastnikom osebnih avtomobilov za njihovo pomoč.

Zalujoča brata in sestre s svojci

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne in sindikalnemu odboru GEŽ se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Jerca Stefelin

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Ivan Čufer
GEŽ

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mame, stare mame

JULIJANE ENDLIHAR

se iskreno zahvaljujem sosedom in vsem, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani in nam pomagali. Iskreno zahvalo dolgujem družini Vidic in Zalokar za nesebično pomoč, kakor tudi družini Jalen.

Iskrena hvala tudi dr. Rosensteinovi za zdravljenje, godbi na pihala za ganljive žalostinke, sosedom za venec in vsem darovalcem cvetja. Zahvaljujem se tudi vsem lastnikom avtomobilov, ki so jih dali na razpolago na dan pogreba in vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje.

Zalujoči: mož Jože hčerke Greta, Hermina in Jožica z družinami in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

STANKA ROŽICA

se najlepše zahvaljujem vsem znancem in sosedom za pomoč, darovalcem vencev in cvetja. Predvsem smo dolžni zahvalo dr. Sajevcu, dr. Vidaliču in prim. Brandstetnerju za takojšnjo pomoč. Daje se zahvaljujem godbi in pevcom za žalostinke ob odprtem grobu ter vsem lastnikom osebnih avtomobilov in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Naša iskrena hvala!

Zalujoči: žena Ana, sin Franjo in Blaž, hčerke Anica, Cilka, Cirila z družinami in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moža in očeta

ALOJZA LEBARJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se od njega poslovili, ga spremili na njegovi zadnji poti ter z nami sočustvovali.

Iskrena hvala vsem dobrim sosedom, ki so priskočili na pomoč v teh težkih trenutkih. Najlepše se zahvaljujem svojim sodelavcem za poslednje spremstvo in tov. Viktorju Pogačarju za govor ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: žena Cecilija in sinovi Alojz, Vladimir in Dušan.

Tekmovanje za alpski pokal Zamujena priložnost

Komaj je bila na Jesenicah uradno odprta hokejska sezona, že so naši hokejisti pričeli z najzanimivejšim tekmovalnim evropskim pokalom. Zreba pa je za I. kolo pripomogel, da bosta že tradicionalna nasprotnika, domače moštvo Jesenice in celovski KAC, že v prvem kolu odločila, kdo je boljši nasprotnik in ali bo našim hokejistom le končno uspelo razbiti celovski »kompleks«. Kljub dobri igri našega moštva proti švedskemu moštvu Väsbyju ni bilo v Celovcu pričakovati večjega uspeha. Številna ugotovanja domačih navijačev, da bi bil že minimalen poraz uspeh za moštvo, so se po končani tekmi spremenila v jezo in obenem žalost, saj so naši hokejisti imeli tri minute pred koncem srečanja domačine tik na robu propada in samo neverjetna športna drama je odločitev, kdo bo igral v II. kolu, podaljšala do 13. novembra.

Srečanje se je pričelo v znamenju presenečenja. Najprvo je tehnično vodstvo naše ekipe presenetilo domačine, saj sta se na ledu pojavila poleg Felca tudi Ivo Jan in Ravniki. Domačini so pričakovali, da bodo pomlajeno gostujočo ekipo brez težav premagali, saj je medtem že ljubljanska Olimpija v Celovcu napovedovala osvojitve letošnjega državnega prvenstva in precej pripomogla, da so domačini zvedeli za težave za sestavo našega moštva.

KAC : JESENICE
6:4 (3:2, 0:1, 3:1)

Mestna hala v Celovcu, gledalcev 4.000, sodnika Paader in Krais iz Zahodne Nemčije.

HK Jesenice: Knez Gasar, I. Jan, Ravniki, Kristan, Razinger, Felc, B. Jan, Mlakar, Kristan, Pirc, F. Smolej, Hiti G., Eržen, Košir, Ambrožič. KAC: Psegel, Ross, Schager, Koch, Felfernig, Kenda, Kakl, Puschnig, Romanch, König, Hakanen, Samonig, Possarnig, Del St. John, Gasser, Moser.

V polni dvorani mestne halle sta ob bučnem bodrenju domačih gledalcev obe ekipe pričeli z najmočnejšo postavbo. Domačini so pritiskali z vso močjo in ko se naši igralci še niso vživeli v igro, so domačini vodili že v prvi minuti z 1:0. To je bil hladen tuš za naše, ki pa so imeli v naslednjih minutah že dve čisti situaciji. Najprvo se je Mlakar znašel sam pred golmanom, ki je streljano plosčico odbil ponovno na paličo Mlakarju, ta pa je od presenečenja zgrešil prazen gol. Enako stoodstotno situacijo je imel tudi Bogo Jan, ko je na podajo Felca zgrešil plosčico, ko je bil prazen gol. Sodnika sta že v začetku nekajkrat dobro posredovala in popolnoma umirila preveč borbene igralce obeh moštev. V 10. minuti pa sta po solo prodoru Rossa (igralce ameriške državne ekipe na svetovnem prvenstvu v Ljublija

ni) dosodila po domnevanem prekršku kazenski strel. Sigurni izvajalec je bil sam Ross, ki je tako KAC povedel v vodstvo z 2:0. Dvorana je bobnela od navdušenja domačih navijačev, ki so pričakovali ponovno visoko zmago. Toda naši igralci so imeli medtem vrsto priložnosti in kot da jim je športna sreča obrnila hrbet, plosčica ni hotela v gol. Naši so med tem bili na ledu dvakrat s štirimi igralci. Felcu je uspelo v solu prodoru v 16. minuti najprvo rezultat zmanjšati in nato čez dve minuti še izenačiti. Navdušenje v dvorani je počasi utihnilo in v zadnjih sekundah igre je domačinom ponovno uspelo doseči gol. Druga tretjina je prinesla popolno premoč našega moštva. Priložnosti so se vrstile ena za drugo, plosčica se je odbijala od stativ gola in ni hotela v gol. Na obrazih domačih navijačev se je že opazila zaskrbljenost, domači igralci so bili deležni tudi prvih žvižgov. Tik pred koncem druge tretjine je našim uspelo z golom Mlakarja izenačiti rezultat na 3:3.

Pred pričetkom zadnje tretjine je bilo domače moštvo izžvižgano, kar se gotovo že dolgo ni primerilo profesionalcem Del Johnu, Rossu in Fincu Hakanenu, ki ga sploh ni bilo opaziti na ledeni plosči. Obe moštvi sta se zavedali, da bodo prve minute v zadnji tretjini odločilne za končni rezultat, zato sta z vso močjo napadli. Več sreče so ponovno imeli domačini, ki so v tretji minuti povedli s 4:3. V 14. minuti je Felc ponovno dosegel gol, ko so naši igralci imeli ponovno na ledu samo štiri igralce. Igra ni popustila v tempu. Kazalec na velikih uri se je počasi, a vztrajno pomikal naprej. Domačini niso pričakovali takšnega razpeta, naši so igrali zelo dobro in imeli vrsto priložnosti za doseg gola. V 16. minuti je moral iz igre Felfernig. V trenutku se je našim ponudila velika priložnost, da z igralcem več dosežejo gol in zmago, ki bi bila dragocena kot še nikoli poprej. In kar niso mogli storiti naši, je uspelo Del St. Johnu, ki je preigral v nezadržnem napadu nekaj naših igralcev in še vratarja Kneza ter nepričakovano dosegel gol. Situacija na igrišču se je spremenila, domačini so kot v zanosu jurišali na Knezov gol in iz povsem nenevarne situacije dosegli še en gol. Prava tragedija in nezaslužen poraz. Domači navijači in funkcionarji so se oddahnili, vendar ne za dolgo... Res je neverjetno, da se je v treh minutah izmuznil iz rok neodločen rezultat in da so bili samo zaradi trenutne krize zaman vsi napori moštva, ki je požel precej priznanja od domače publike.

Če bi od naših igralcev izdvojili najboljše, bi naredili

krivico vsem ostalim igralcem, ki so se borili z vsemi močmi. Vendar je vseeno treba pohvaliti Iva Jana, Ravnika in Felca, ki so z vrnitvijo v moštvo vnesli še več borbenosti in sigurnosti v uspeh moštva. Četrtkovo srečanje bo ostalo za zveste navijače našega moštva zapisano kot eno izmed najbolj nesrečnih, saj so naši igralci zamudili edinstveno priložnost, da bi že v Celovcu premagali renomiranega nasprotnika.

Povratno srečanje 13. novembra bo zato na igrišču Podmežaklje še bolj zanimivo. Prednost dveh golov za KAC ni velika, fantje bodo morali vložiti ponovno maksimum svojega znanja in borbenosti in tudi športna sreča jim ne sme obrniti hrpta, pa bo v sredo na igrišču Podmežaklje slavje, kakršnega si želijo igralci, funkcionarji in navijači kluba.

-nik

Kdo v drugo kolo za evropski pokal

Po izgubljeni tekmi s KAC 31.10. v hali v Celovcu, kjer so Jeseničani vse do 56. minute upali na vse najboljše, je pobeg renomiranega Del Johna zapečatil usodo prve tekme, ne pa spravil v malodušje drugo, povratno tekmo na Jesenicah 13. novembra ob 19. uri.

Verjetno bo to tekma sezone; posebno pa še lahko upamo na uspeh, če bodo ljubitelji hokeja na Jesenicah, podobno kot Celovčani, do zadnjega s športnim podpiranjem in navijanjem bodrili svoje v najboljši zasedbi.

Predtekma bo ob 17. uri med mladinci obeh klubov, tj. Jesenice : KAC.

Program tekmovalj za državno prvenstvo prične v soboto 9.11. ob 19. uri, ko bo pomlajeno moštvo HK KRANJSKA GORA skušalo obračunati z novopečenim ligašem — Slavijo iz Vevč.

Takoj naslednji dan, tj. 10.11. ob 16. uri bo, po sili razporeda tega tekmovanja že drugič stopilo na led in poizkušalo uspeti proti HK OLIMPIJA.

Prav tako zaradi gostote tekmovalj bomo imeli v gosteh HC BOLZANO iz Italije istega dne, tj. 10.11. ob 19. uri. To bo prva tekma za Alpski pokal. V lanskem letu je bila zmaga naših tesna in se obeta prav zaradi tega verjetno trda borba.

Vse prijatelje hokeja na Jesenicah vabimo k sodelovanju.

uprava HK JESENICE

Trojni uspeh Jeseničank

Na drugem republiškem namiznoteniškem turnirju za člane in članice, ki je bil v soboto in nedeljo v Kranju, so Jeseničanke zasedle kar tri prva mesta. V tekmovalju posameznic, dvojicah in tudi v ekipnem tekmovalju. Manj uspeha so imeli moški. Pri posameznikah je Krajzljeva v četrtfinalu izgubila z Jelerjevo (Olimpija) s 3:0 in je tako morala končati tekmovalje. Poraz proti Jelerjevi je verjetno doživela zaradi premalo intenzivnega trenin-

ga, ki ga ji onemogočajo obveznosti v šoli.

Pavličeva pa je najprej premagala Durnovo (Triglav) s 3:1 za vstop v finale. Martinčeva (Olimpija) s 3:0 in nato v finalu Jelerjevo tudi s 3:0 in tako zasedla na prvenstvu prvo mesto. Svoji odlični uvrstitvi se mora zahvaliti sijajni obrambni igri, ki jo je kombinirala z nenadnimi napadalnimi udarci.

V dvojicah sta Krajzljeva in Pavličeva najprej premagali par Vrstovšek — Golob

(Olimpija) z 2:0, in nato v finalu dvojico Martinec — Jeler z 2:1.

Tretji uspeh pa je čakal na Jeseničanke v zadnjem tekmovalju. V ekipnem delu so najprej v polfinalu premagale Triglav II s 5:0, v finalu pa s tesnim rezultatom 5:4 ekipo Olimpije. Tesen rezultat je pripisati predvsem dvem izgubljenim igram mlade Ušeničnikove, ki pa obeta, da bo postala dobra igralka.

Od 7. do 9. novembra bo v Beogradu mednarodno prvenstvo Jugoslavije, na katerem bo sodelovala vsa evropska elita. Poleg reprezentantke Pirčeve se bosta od Slovenk udeležili prvenstva samo še Zerovnikova (Triglav) in Pavličeva, za katero bi bila zmaga proti katerikoli tekmiči že lep uspeh.

Z. F.

Misel

Vse v človeku je enako ničevu, radost in trpljenje; toda lepše je, če seva milni mehurček v zlato ali sinjini kakor v čadu ali sivini.

V velikih stvareh se kažejo ljudje take, kakršni bi morali biti; v malih se kažejo take, kakršni so.

Človek, ki ni odvisen od nikogar, ki živi po svoji naravi, svojih načelih, svojem srcu, je pojav, ki sem ga videl najbolj poredko.

Vest, razum in duha si pokvarimo prav tako, kakor si pokvarimo želodec.

Ni res (kakor je rekel Rousseau za Plutarhom), da človek, ki več misli, manj čuti, toda res je, da tisti, ki več sodi, manj ljubi. Le malokateri izpodbijajo to pravilo.

Chamfort

Medobčinska odbojcarska liga

V medobčinski odbojcarski ligi sta ostali neodigrani še dve koli. Stanje na tabeli je že precej razčiščen. Naslov prvaka se moštvo ŠD Radovljica skoraj ne more več izmuzniti iz rok. Tudi v preostalih dveh tekmah so favoriti, zadoščala pa bi jim že ena zmaga. Tudi drugo mesto je po vsej verjetnosti že oddano in sicer vrsti ŠSD Kovinar, ker ima pred mošt-

moštvo	zmage	porazi	seti
1. ŠD Radovljica	11	2	36:11
2. ŠSD Kovinar	11	3	36:15
3. ŠD Ribno	10	5	33:21
4. TVD Javornik	9	5	30:25
5. TVD Kropa B	8	4	28:17
6. TVD Žirovnica	5	9	18:34
7. TVD Bohinj	2	9	11:27
8. OK Jesenice B	2	10	10:33
9. TVD Kamna gorica	2	13	18:40

Važnejši rezultati zadnjih treh kol: TVD Žirovnica : ŠD Ribno 2:3, ŠSD Kovinar : TVD Javornik 1:3, ŠD Ribno : ŠD Radovljica 0:3, TVD Žirovnica : ŠSD Kovinar 0:3, TVD Javornik : TVD Kropa 3:0.

V teh treh kolih nekaj tekem ni bilo odigranih do konca zaradi teme. Prireditelju bi moralo biti jasno,

da je ta letni čas glede na dolžino dneva prepozno, da se tekme pričenjajo šele ob 16. uri. Še nadalje se pojavljajo primeri, da delegirani sodniki ne pridejo na tekmo. Kljub vsem nevesnostim pa je upati, da bo tekmovalje zaključeno v redu predvsem zato, ker je tekmovalna vna moštev velika.

T. S.